

PRAVILNIK

O BEZBEDNOSTI LIFTOVA

("Sl. glasnik RS", br. 101/2010)

I UVODNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se: bitni zahtevi za zaštitu zdravlja i bezbednosti koji se odnose na projektovanje i izradu liftova i bezbednosnih komponenti u liftovima, kao i drugi zahtevi i uslovi koji moraju biti ispunjeni za njihovo projektovanje, izradu, ugradnju i stavljanje na tržište; sadržina deklaracije o usaglašenosti; sadržina tehničke dokumentacije; postupci za ocenjivanje usaglašenosti; znak usaglašenosti i označavanje usaglašenosti; zaštitna klauzula i zahtevi koje mora da ispuni telo za ocenjivanje usaglašenosti da bi bilo imenovano za ocenjivanje usaglašenosti i pregled liftova.

Primena

Član 2

Ovaj pravilnik se primenjuje na liftove koji se trajno upotrebljavaju u zgradama i objektima, kao i na bezbednosne komponente liftova koje su navedene u Prilogu 4 - Spisak bezbednosnih komponenti liftova, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Uređaji i liftovi na koje se ne primenjuje pravilnik

Član 3

Ovaj pravilnik se ne primenjuje na:

- 1) uređaje za dizanje čija brzina nije veća od 0,15 m/s;
- 2) uređaje za dizanje na gradilištu;
- 3) žičare uključujući i uspinjače, za javni ili privatni prevoz ljudi;
- 4) liftove posebno projektovane i izrađene za vojnu ili policijsku namenu;
- 5) uređaje za dizanje iz kojih je moguće obavljati rad;
- 6) rudarsku opremu za dizanje namotavanjem;
- 7) uređaje za dizanje izvođača za vreme izvođenja scenskih predstava;
- 8) uređaje za dizanje ugrađene u prevozna sredstva;

9) uređaje za dizanje povezane sa mašinama i namenjene isključivo za pristup radnom mestu, uključujući mesta održavanja i pregleda na mašinama;

10) vozove sa zupčanicom i zupčastom letvom;

11) pokretne stepenice i pokretne pešačke trake.

Ako su rizici za liftove i/ili bezbednosne komponente na koje se primenjuje ovaj pravilnik potpuno ili delimično utvrđeni posebnim propisima, na takve rizike se primenjuju ti posebni propisi.

Značenje pojedinih izraza

Član 4

Pojedini izrazi koji se upotrebljavaju u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

1) *lift* jeste postrojenje koje opslužuje određene nivoe, sa nosačem koji se kreće duž krutih vođica sa nagibom pod uglom većim od 15 stepeni prema horizontali, a namenjeno je za prevoz:

a) lica ili

b) lica i tereta ili

v) samo tereta ako je nosač dostupan, odnosno ako lice može ući u nosač bez poteškoća i ako je nosač opremljen komandama postavljenim unutar nosača ili na dohvat lica unutar nosača. Liftom se, u smislu ovog pravilnika, smatra i uređaj za dizanje koji se kreće duž utvrđenog stalnog puta iako se ne kreće duž krutih vođica;

2) *nosač* jeste deo lifta koji služi za podizanje ili spuštanje lica ili tereta;

3) *instalater lifta* jeste preduzetnik ili pravno lice koje je preuzelo odgovornost za projektovanje, izradu, ugradnju i stavljanje lifta na tržište, stavljanjem znaka o usaglašenosti na lift i sačinjavanjem deklaracije o usaglašenosti lifta sa zahtevima ovog pravilnika;

4) *stavljanje lifta na tržište* jeste prvo stavljanje lifta u upotrebu od strane instalatera lifta;

5) *stavljanje bezbednosne komponente na tržište* je ugradnja bezbednosne komponente u lift pre stavljanja lifta u upotrebu, kao i svaka ugradnja bezbednosne komponente u lift tokom veka njegove upotrebe;

6) *bezbednosna komponenta* jeste komponenta navedena u Prilogu 4;

7) *proizvođač bezbednosne komponente* jeste preduzetnik ili pravno lice koje je odgovorno za projektovanje i izradu bezbednosne komponente, koje stavlja znak usaglašenosti na bezbednosnu komponentu i sačinjava deklaraciju o usaglašenosti;

8) *model lift* jeste reprezentativni lift čija tehnička dokumentacija pokazuje način na koji će biti ispunjeni bitni bezbednosni zahtevi za liftove koji odgovaraju model liftu, koji je određen parametrima utvrđenim za taj model i koji koristi iste bezbednosne komponente. Sva dozvoljena odstupanja između model lifta i liftova izvedenih prema tom modelu moraju biti u tehničkoj dokumentaciji jasno definisana najvećim i najmanjim vrednostima. Proračunom i/ili

projektnom dokumentacijom je dozvoljeno pokazati sličnost opsega opreme radi zadovoljavanja bitnih bezbednosnih zahteva;

9) *harmonizovani standard* jeste standard donet od strane evropskih organizacija za standardizaciju i to: Evropskog komiteta za standardizaciju (CEN); Evropskog komiteta za standardizaciju u oblasti elektrotehnike (CENELEC) ili Evropskog instituta za standarde u oblasti telekomunikacija (ETSI) na osnovu naloga Evropske Komisije, koji je objavljen u Službenom listu Evropske zajednice;

10) *zastupnik* jeste svako pravno lice ili preduzetnik registrovan u Republici Srbiji koje(i) ima prebivalište u Republici Srbiji i koga je proizvođač liftova i/ili bezbednosnih komponenti pismeno ovlastio da u njegovo ime izvršava sve ili deo obaveza propisanih ovim pravilnikom.

Drugi izrazi koji se upotrebljavaju u ovom pravilniku, a nisu definisani u stavu 1. ovog člana, imaju značenje definisano zakonima kojima se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, opšta bezbednost proizvoda i standardizacija.

II STAVLJANJE NA TRŽIŠTE

Bitni zahtevi za zaštitu zdravlja i bezbednosti

Član 5

Liftovi moraju da ispune bitne zahteve za zaštitu zdravlja i bezbednosti iz Priloga 1 - Bitni zahtevi za zaštitu zdravlja i bezbednosti koji se odnose na projektovanje i izradu liftova i bezbednosnih komponenti, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Bezbednosne komponente moraju da ispune bitne zahteve za zaštitu zdravlja i bezbednost iz Priloga 1 ovog pravilnika, kao i da omogućе da liftovi u koje su ugrađene ispunjavaju te bitne zahteve.

Posebним propisima mogu da se propišu i drugi zahtevi za zaštitu lica kada se liftovi stavljaju u upotrebu ili za vreme upotrebe, pod uslovom da odredbe tih propisa nisu u suprotnosti s odredbama ovog pravilnika.

Kada se lift ugrađuje u zgradu, odnosno objekat, ta zgrada, odnosno objekat, osim bitnih zahteva iz stava 1. ovog člana, mora da ispuni i druge uslove koji su propisani posebnim propisima kojima se uređuje izgradnja objekata.

Stavljanje na tržište

Član 6

Liftovi se stavljaju na tržište:

- 1) samo ako ne ugrožavaju zdravlje ili bezbednost lica ili gde je to odgovarajuće, bezbednost imovine;
- 2) ako su pravilno ugrađeni i održavani;
- 3) ako se koriste u skladu sa predviđenom namenom.

Bezbednosne komponente iz Priloga 4 ovog pravilnika stavljaju se na tržište:

1) samo ako su projektovane i izrađene tako da, nakon njihove ispravne ugradnje u lift, omogućavaju da taj lift ne ugrožava zdravlje ili bezbednost lica ili, gde je to odgovarajuće, bezbednost imovine;

2) ako su pravilno ugrađene i održavane;

3) ako se koriste u skladu sa predviđenom namenom.

Lica odgovorna za izvođenje radova na zgradi ili objektu, kao i instalater lifta, preduzimaju sve odgovarajuće mere da bi se obezbedio ispravan rad i bezbedna upotreba lifta i međusobno se obaveštavaju o preduzetim merama i drugim činjenicama koje su od značaja za ispravan rad i bezbednu upotrebu lifta.

Vozna okna liftova ne smeju da sadrže, odnosno u njih se ne mogu ugrađivati cevovodi, kablovi, električne i druge instalacije i uređaji, osim onih koji su potrebni za ispravan rad i bezbednu upotrebu lifta.

Instalater lifta i proizvođač bezbednosnih komponenti, odnosno njegov zastupnik obezbeđuju da liftovi odnosno bezbednosne komponente koje se stavljaju na tržište Republike Srbije ili upotrebu, ispunjavaju zahteve iz ovog pravilnika.

Liftovi i bezbednosne komponente koje proizvođači izrađuju isključivo za sopstvenu upotrebu, moraju da ispune zahteve iz ovog pravilnika.

Slobodan promet

Član 7

Liftovi i/ili bezbednosne komponente koje ispunjavaju zahteve i uslove iz ovog pravilnika stavljaju se na tržište slobodno, bez ikakvih ograničenja.

Liftovi i/ili bezbednosne komponente koje nisu usaglašene sa zahtevima iz ovog pravilnika mogu se izlagati, odnosno pokazivati na sajmovima, izložbama, prezentacijama i drugim sličnim manifestacijama, samo ako je na njih stavljen vidljiv znak koji označava da one nisu usaglašene sa zahtevima iz ovog pravilnika i da se neće stavlјati na tržište, odnosno da nisu za prodaju sve dok instalater lifta, proizvođač bezbednosnih komponenti ili zastupnik proizvođača bezbednosnih komponenti ne obezbedi usaglašenost sa zahtevima iz ovog pravilnika.

Za vreme izlaganja, odnosno pokazivanja liftova i/ili bezbednosnih komponenti iz stava 2. ovog člana preduzimaju se odgovarajuće bezbednosne mere radi zaštite ljudi.

III PRETPOSTAVKA USAGLAŠENOSTI

Srpski standardi kojima se preuzimaju harmonizovani standardi

Član 8

Smatra se da lift ili bezbednosna komponenta ispunjava bitne zahteve za zdravlje i bezbednost iz Priloga 1 ovog pravilnika, ako je projektovan i izrađen u skladu sa srpskim standardima iz oblasti liftova, koji sadrže jedan ili više bitnih zahteva za zdravlje i bezbednost, kojima su preuzeti odgovarajući harmonizovani standardi, čiji se spisak (u daljem tekstu: spisak standarda) sastavlja i objavljuje u skladu sa zakonom kojim se uređuju

tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti i propisom donetim na osnovu tog zakona.

Smatra se da bezbednosna komponenta koja je projektovana i izrađena u skladu sa srpskim standardima iz stava 1. ovog člana i koja je ispravno ugrađena u lift, omogućava da taj lift ispunjava bitne zahteve za zdravlje i bezbednost iz Priloga 1 ovog pravilnika.

Drugi srpski standardi

Član 9

Ako ne postoje harmonizovani standardi koji se odnose na liftove ili bezbednosne komponente koji bi mogli da budu preuzeti kao srpski standardi, postupak za donošenje drugih srpskih standarda i/ili srodnih dokumenata iz oblasti liftova ili bezbednosnih komponenti koji se smatraju relevantnim za pravilno ispunjavanje bitnih zahteva za zdravlje i bezbednost iz Priloga 1 ovog pravilnika sprovodi se u skladu sa zakonom kojim se uređuje standardizacija.

Spisak drugih srpskih standarda i/ili srodnih dokumenata iz stava 1. ovog člana je sastavni deo spiska standarda iz člana 8. ovog pravilnika.

IV OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI BEZBEDNOSNIH KOMPONENTI I LIFTOVA

Postupci za ocenjivanje usaglašenosti bezbednosnih komponenti

Član 10

Pre stavljanja na tržište bezbednosne komponente iz Priloga 4 ovog pravilnika, proizvođač bezbednosnih komponenti ili njegov zastupnik:

- 1) dostavlja model bezbednosne komponente za pregled tipa u skladu sa Prilogom 5 - Pregled tipa, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo i obezbeđuje nadgledano ispitivanje bezbednosne komponente u nasumičnim intervalima od strane imenovanog tela za ocenjivanje usaglašenosti u skladu sa Prilogom 10 - Usaglašenost sa tipom na osnovu interne kontrole proizvodnje i nadgledanog ispitivanja bezbednosnih komponenti u nasumičnim intervalima, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo ili
- 2) dostavlja model bezbednosne komponente za pregled tipa u skladu sa Prilogom 5 ovog pravilnika i sprovodi postupak obezbeđenja kvaliteta bezbednosne komponente u skladu sa Prilogom 7 - Obezbeđenje kvaliteta bezbednosnih komponenti, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo ili
- 3) sprovodi postupak potpunog obezbeđenja kvaliteta bezbednosne komponente, skladu sa Prilogom 8 - Potpuno obezbeđenje kvaliteta bezbednosnih komponenti, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Pre stavljanja na tržište bezbednosne komponente za koju je sproveden jedan od postupaka za ocenjivanje usaglašenosti iz stava 1. ovog člana proizvođač bezbednosne komponente ili njegov zastupnik:

1) sačinjava deklaraciju o usaglašenosti za bezbednosnu komponentu, koja sadrži podatke iz Priloga 2 - Sadržaj deklaracije o usaglašenosti, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo, na osnovu dokumentacije iz Priloga 7, Priloga 8 ili Priloga 10 ovog pravilnika, u zavisnosti od postupka za ocenjivanje usaglašenosti koji je izabran;

2) stavlja znak usaglašenosti na bezbednosnu komponentu.

Proizvođač bezbednosne komponente ili njegov zastupnik čuva primerak deklaracije o usaglašenosti iz stava 2. tačka 1) ovog člana, deset godina od dana kada je bezbednosna komponenta poslednji put izrađena.

Postupci za ocenjivanje usaglašenosti liftova

Član 11

Pre stavljanja lifta na tržište, sprovodi se jedan od sledećih postupaka za ocenjivanje usaglašenosti lifta, i to:

1) ako je lift projektovan u skladu sa liftom za koga je obavljen pregled tipa iz Priloga 5 ovog pravilnika, lift mora da bude izrađen, ugrađen i ispitan primenom jednog od sledećih postupaka:

(1) završne kontrole iz Priloga 6 - Završna kontrola, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo ili

(2) obezbeđenja kvaliteta za liftove iz Priloga 11 - Obezbeđenje kvaliteta za liftove, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo ili

(3) obezbeđenja kvaliteta proizvodnje iz Priloga 13 - Obezbeđivanje kvaliteta proizvodnje, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Postupci za ocenjivanje usaglašenosti iz tačke 1) ovog stava u fazi projektovanja, kao i u fazi izrade, ugradnje i ispitivanja, mogu da budu sprovedeni na istom liftu;

2) ako je lift projektovan u skladu sa model liftom za koji je obavljen pregled tipa iz Priloga 5 ovog pravilnika, lift mora da bude izrađen, ugrađen i ispitan primenom jednog od sledećih postupaka:

(1) završne kontrole iz Priloga 6 ovog pravilnika ili

(2) obezbeđenja kvaliteta za liftove iz Priloga 11 ovog pravilnika ili

(3) obezbeđenja kvaliteta proizvodnje iz Priloga 13 ovog pravilnika;

3) ako je lift projektovan u skladu sa liftom za koji je primenjen postupak potpunog obezbeđenja kvaliteta za liftove iz Priloga 12 - Potpuno obezbeđivanje kvaliteta za liftove, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo, dopunjen pregledom projekta ako taj projekat nije u potpunosti usaglašen sa srpskim standardima iz člana 8. ovog pravilnika, lift mora da bude izrađen, ugrađen i ispitan dodatnom primenom jednog od sledećih postupaka:

(1) završne kontrole iz Priloga 6 ovog pravilnika ili

(2) obezbeđenja kvaliteta za liftove iz Priloga 11 ovog pravilnika ili

(3) obezbeđenja kvaliteta proizvodnje iz Priloga 13 ovog pravilnika;

4) pojedinačna verifikacija lifta iz Priloga 9 ovog pravilnika koju sprovodi imenovano telo za ocenjivanje usaglašenosti ili

5) nakon što je za lift sproveden postupak potpunog obezbeđenja kvaliteta iz Priloga 12 ovog pravilnika, vrši se dopunski pregled projekta, ako projekat nije u potpunosti usaglašen sa srpskim standardima iz člana 8. ovog pravilnika.

Lice odgovorno za projektovanje, u slučajevima iz tač. 1), 2) i 3), dostavlja licu odgovornom za izradu, ugradnju i ispitivanje lifta svu potrebnu dokumentaciju i obaveštenja da bi se rad na izradi, ugradnji i ispitivanju obavio na potpuno bezbedan način.

Pre stavljanja na tržište lifta za koji je sproveden jedan od postupaka za ocenjivanje usaglašenosti iz stava 1. ovog člana, instalater lifta:

1) sačinjava deklaraciju o usaglašenosti za instalirani lift, koja sadrži podatke iz Priloga 2 ovog pravilnika, na osnovu dokumentacije iz Priloga 6, 9, 11, 12 ili 13 ovog pravilnika, u zavisnosti od postupka za ocenjivanje usaglašenosti koji je izabran;

2) stavlja znak usaglašenosti na lift. Instalater lifta čuva primerak deklaracije o usaglašenosti iz tačke 1) ovog stava, deset godina od dana stavljanja lifta na tržište.

V IMENOVANO TELO ZA OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI LIFTOVA I BEZBEDNOSNIH KOMPONENTI

Imenovano telo

Član 12

Telo za ocenjivanje usaglašenosti može da obavlja poslove ocenjivanja usaglašenosti bezbednosnih komponenti i liftova iz čl. 10. i 11. ovog pravilnika, ako ispunjava zahteve iz Priloga 14 - Zahtevi koje mora da ispuni telo za ocenjivanje usaglašenosti da bi bilo imenovano za ocenjivanje usaglašenosti, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo, i ako je imenovano u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti i propisom donetim na osnovu tog zakona (u daljem tekstu: Imenovano telo).

VI ZNAK USAGLAŠENOSTI

Označavanje usaglašenosti

Član 13

Liftovi i bezbednosne komponente koje su usaglašene sa zahtevima ovog pravilnika označavaju se znakom usaglašenosti u obliku i na način koji je propisan u Prilogu 3 - Znak usaglašenosti, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Znak usaglašenosti se stavlja na svaku kabinu lifta na vidnom mestu tako da bude čitljiv i neizbrisiv, na način kako je to navedeno u odeljku 5 Priloga 1 ovog pravilnika, kao i na svaku

bezbednosnu komponentu iz Priloga 4 ovog pravilnika, a ako to nije moguće, na nalepnici koja je neraskidivo vezana za bezbednosnu komponentu.

Na lift ili bezbednosnu komponentu se mogu stavljati i drugi znakovi, simboli, natpisi ili druge oznake, pod uslovom da se time ne smanjuje vidljivost, čitljivost i/ili značenje znaka usaglašenosti.

Na lift ili bezbednosnu komponentu se ne mogu stavljati drugi znakovi, simboli, natpisi ili druge oznake čije stavljanje je zabranjeno zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenost

Stavljeni znak usaglašenosti i drugi propisi

Član 14

Ako je lift ili bezbednosna komponenta predmet i drugih propisa kojima se uređuju druga pitanja, a kojima se takođe propisuje stavljanje znaka usaglašenosti, stavljeni znak usaglašenosti označava da je taj lift ili bezbednosna komponenta usaglašena i sa zahtevima tih drugih propisa.

Kada jedan ili više drugih propisa iz stava 1. ovog člana omogućava da proizvođač izabere postupak za ocenjivanje usaglašenosti koji će primeniti, stavljeni znak usaglašenosti označava usaglašenost samo sa propisima koji propisuju postupak za ocenjivanje usaglašenosti koji su primenili instalater lifta ili proizvođač bezbednosnih komponenti.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, pojedinosti o primenjenim propisima, moraju biti date u dokumentaciji, obaveštenjima ili uputstvima koje zahtevaju ti propisi i koji prate lift ili bezbednosnu komponentu.

Neodgovarajuće označavanje

Član 15

Neodgovarajućim označavanjem lifta ili bezbednosne komponente, smatra se stavljanje znaka, simbola, natpisa ili druge oznake čije stavljanje je zabranjeno zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti, kao i:

- 1) stavljanje znaka usaglašenosti na lift ili bezbednosnu komponentu na koju se ne primenjuje ovaj pravilnik;
- 2) nepostojanje znaka usaglašenosti na liftu ili bezbednosnoj komponenti koja je usaglašena sa zahtevima iz ovog pravilnika.

Stavljanje i upotreba znaka usaglašenosti, kao i drugih znakova, simbola, natpisa ili drugih oznaka iz člana 13. ovog pravilnika, vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

VII ODRŽAVANJE LIFTA

Vlasnik lifta

Član 16

Pod vlasnikom lifta, u smislu ovog pravilnika, smatra se vlasnik zgrade ili objekta u koji je lift ugrađen.

Vlasnik lifta obezbeđuje bezbednu upotrebu i održavanje lifta, kao i spašavanje lica iz lifta, u skladu sa uputstvom za upotrebu i održavanje lifta, i u skladu sa uputstvom za spašavanje lica iz lifta.

Vlasnik lifta obezbeđuje vanredni pregled lifta, redovni pregled lifta, održavanje lifta i spašavanje lica iz lifta.

Vanredni pregled lifta

Član 17

Vanredni pregled lifta obavlja Imenovano telo za pregled lifta.

Zahtev za vanredni pregled dostavlja se Imenovanom telu za pregled lifta u pisanom obliku sa podatkom o licu koje obavlja poslove održavanja lifta, odnosno o izvođaču radova na liftu, kao i sa nazivom Imenovanog tela za pregled lifta koje je izvršilo pregled lifta i po čijem Izveštaju o pregledu je došlo do promene na liftu.

Vlasnik lifta dostavlja Imenovanom telu za pregled lifta svu potrebnu dokumentaciju, pre pregleda lifta.

Vanredni pregled lifta mora da obavi isto Imenovano telo za pregled lifta koje je izdalo negativan Izveštaj o pregledu.

Vanredni pregled sprovodi se u slučaju:

- 1) nastalih osnovnih promena na liftu ili
- 2) stavljanja lifta u upotrebu posle nezgode ili
- 3) zahteva nadležnog inspektora.

Vanredni pregled mora da uzme u obzir ocenu rizika i mora da utvrdi da su ispunjeni svi bitni zahtevi za zdravlje i bezbednost iz Priloga 1 ovog pravilnika, a u slučaju postojećih liftova, posebni zahtevi za pregled postojećih liftova i dodatni posebni zahtevi za pregled postojećih liftova iz ovog pravilnika.

Imenovano telo za pregled lifta sačinjava Izveštaj o pregledu i upisuje u knjigu održavanja lifta datum kada je pregled obavljen, kao i rezultate pregleda, u skladu sa tačkom 6.2 Priloga 1 ovog pravilnika.

Imenovano telo za pregled lifta vodi evidenciju obavljenih pregleda sa podacima koji su istovetni podacima koji su upisani u knjigu održavanja lifta.

Podatke iz stava 8. ovog člana Imenovano telo za pregled lifta dostavlja ministarstvu nadležnom za imenovanje tela za ocenjivanje usaglašenosti u skladu sa ovim pravilnikom (u daljem tekstu: Ministarstvo) i nadležnom inspektoru na njihov zahtev.

Osnovne promene na liftu

Član 18

Pod osnovnom promenom na liftu smatraju se:

1) Promene:

- (1) nazivne brzine;
- (2) nazivne nosivosti;
- (3) težine kabine i protivtega;
- (4) visine dizanja.

2) Promene ili zamene:

- (1) sistema upravljanja;
- (2) vođica;
- (3) tipa vrata (ili dodatno ugrađivanje jednih ili više vrata ili vrata kabine);
- (4) pogonskog uređaja ili pogonske užetnjače;
- (5) bezbednosnih komponenti iz Priloga 4 ovog pravilnika (zamena uređaja za zabavljanje vrata voznog okna istog tipa ne smatra se osnovnom promenom na liftu);
- (6) nosećih sredstava.

Redovni pregled lifta

Član 19

Vlasnik lifta obezbeđuje redovan pregled lifta.

Redovni pregled lifta obavlja se najmanje jednom godišnje. Redovni pregled lifta obavlja Imenovano telo za pregled lifta.

Lice koje obavlja poslove održavanja lifta prisustvuje prilikom redovnog pregleda lifta.

Na zahtev Imenovanog tela za pregled lifta, vlasnik lifta obezbeđuje potrebne uslove za pregled.

Redovni pregled lifta obuhvata sve postupke koji su potrebni da se proverí da li postojeći liftovi zadovoljavaju posebne zahteve za pregled postojećih liftova iz ovog pravilnika, odnosno u slučaju rekonstrukcije, dodatne posebne zahteve za pregled postojećih liftova iz ovog pravilnika, a da liftovi stavljeni u upotrebu nakon stupanja na snagu ovog pravilnika zadovoljavaju bitne zahteve za zaštitu zdravlja i bezbednosti iz Priloga 1 ovog pravilnika.

U postupku redovnog pregleda lifta proverava se:

- 1) ispravan rad opreme za bezbednost i zaštitu;
- 2) ispravnost druge opreme koja bi mogla da utiče na bezbednost;
- 3) da li su nastale promene na liftu koje mogu da utiču na bezbednost;
- 4) da li su nastale promene u okruženju koje mogu da utiču na bezbednost;
- 5) da li dolazi do promena kod upotrebe lifta koje mogu da utiču na bezbednost;
- 6) da li se na liftu nalaze sve oznake i uputstva za upotrebu, održavanje i spašavanje lica iz lifta;
- 7) da li su u knjigu održavanja lifta upisane sve promene nastale od poslednjeg redovnog pregleda;
- 8) da li su od poslednjeg redovnog pregleda uklonjeni svi nedostaci koji su utvrđeni u Izveštaju o pregledu.

Imenovano telo posle obavljenog pregleda lifta sačinjava Izveštaj o pregledu, koji sadrži sve eventualne nedostatke na liftu i potrebne postupke za njihovo otklanjanje, kao i rok za njihovo otklanjanje.

Vlasnik lifta posle dostavljenog Izveštaja o pregledu preduzima sve potrebne radnje radi otklanjanja svih nedostataka koji su utvrđeni u Izveštaju o pregledu.

Kod prvog redovnog pregleda lifta Imenovano telo za pregled lifta svakom liftu koji pregleda dodeljuje njegov identifikacioni broj.

Identifikacioni broj iz stava 10. ovog člana je trajan i stavlja se od strane Imenovanog tela za pregled lifta na unutrašnju stranu vrata ormarića za upravljanje liftom.

Imenovano telo upisuje identifikacioni broj lifta u knjigu održavanja lifta.

Jednom određeni identifikacioni broj lifta ostaje nepromenjen, bez obzira na promenu Imenovanog tela koje kasnije vrši redovan pregled tog lifta.

U knjigu održavanja lifta Imenovano telo za pregled lifta upisuje datum obavljenog pregleda lifta, naziv tog tela, broj lifta, nedostatke koji bitno narušavaju bezbednost korisnika lifta i rok za njihovo otklanjanje, kao i da li je dozvoljena upotreba lifta.

Izveštaj o pregledu lifta se čuva zajedno s tehničkom dokumentacijom lifta.

Ako lift ne zadovoljava zahteve iz stava 7. ovog člana tako da je bitno narušena bezbednost korisnika, Imenovano telo za pregled lifta privremeno stavlja lift van upotrebe i o tome odmah obaveštava nadležnog inspektora, održavaoca lifta i vlasnika lifta.

Izuzetno od stava 16. ovog člana, ako bezbednost korisnika lifta nije bitno narušena, Imenovano telo za pregled lifta može da dozvoli rad lifta u određenom vremenskom periodu, za koje vreme je vlasnik lifta dužan da otkloni sve uočene nedostatke.

Imenovano telo za pregled lifta iz stava 17. ovog člana, utvrđuje da li su u ostavljenom roku otklonjeni svi nedostaci.

Otklonjene nedostatke potvrđuje održavalac lifta u knjizi održavanja lifta i o tome obaveštava vlasnika lifta i Imenovano telo za pregled lifta.

Ako vlasnik ne otkloni nedostatke u roku, Imenovano telo za pregled lifta o tome obaveštava nadležnog inspektora.

Dok se ne otklone svi nedostaci na liftu, vlasnik ne može da promeni Imenovano telo za pregled lifta koje je izvršilo redovan pregled lifta i koje je utvrdilo nedostatke na liftu.

Odredbe st. 15. do 21. ovog člana primenjuju se i na vanredni pregled lifta.

Održavanje lifta

Član 20

Vlasnik lifta obezbeđuje održavanje lifta.

Pod održavanjem lifta smatra se preduzimanje svih potrebnih radnji i mera tokom veka upotrebe lifta, radi obezbeđivanja bezbednog rada lifta i njegovih sastavnih delova, a naročito pregled postrojenja lifta i kontrola njegovog rada prema uputstvu za upotrebu i uputstvu za održavanje, otklanjanje utvrđenih nedostataka, kao i zamena neispravnih i oštećenih sastavnih delova lifta.

Za svaki lift mora da postoji uputstvo za upotrebu, uputstvo za održavanje, kao i uputstvo za spašavanje lica iz lifta.

Održavalac lifta, prilikom održavanja i spašavanja lica, mora da se pridržava uputstava iz stava 3. ovog člana.

Ako za lift nema uputstava iz stava 3. ovog člana ili ako su ona nepotpuna, vlasnik lifta mora da pribavi ova uputstva od instalatera lifta ili obezbedi njihovu izradu ili dopunu, uz saglasnost Imenovanog tela za pregled lifta.

Obim održavanja lifta

Član 21

Održavanje lifta obuhvata, naročito:

1) proveru ispravnosti rada svih bezbednosnih uređaja, a naročito rada bezbednosnih uređaja kočnice pogonskog uređaja, hvatačkog uređaja, graničnika brzine, krajnjih sklopki, odbojnika, vrata voznog okna i zabrave vrata voznog okna;

- 2) proveru užadi ili lanaca, kao i drugih nosećih sredstava i njihove veze s kabinom i protivtegom;
- 3) proveru vuče koja se ostvaruje silom trenja;
- 4) proveru izolacije svih strujnih kola i njihovih veza s uzemljenjem;
- 5) proveru priključaka na gromobransku instalaciju;
- 6) čišćenje i podmazivanje delova lifta;
- 7) proveru ispravnosti rada lifta pri vožnji od stanice do stanice uzduž voznog okna u oba smera, kao i pri pristajanju;
- 8) proveru nužnih izlaza;
- 9) proveru ispravnosti pogonskih i upravljačkih uređaja lifta.

Održavanje lifta obavlja se najmanje jednom mesečno.

Kod održavanja lifta moraju da se bez odlaganja otklone svi nedostaci u radu lifta, a neispravni i oštećeni delovi lifta moraju da se zamene ispravnim delovima.

Ako se prilikom održavanja lifta utvrde neispravnosti koje mogu dovesti do opasnog pogonskog stanja, lift se mora privremeno staviti van upotrebe (isključiti pogon lifta) dok se utvrđene neispravnosti ne otklone.

Poslovi održavanja lifta

Član 22

Održavalac lifta:

- 1) sačinjava plan održavanja lifta;
- 2) obavlja održavanje u skladu sa uputstvima za održavanje i na osnovu Izveštaja imenovanog tela za pregled lifta o obavljenom redovnom pregledu lifta;
- 3) održava lift tako da u toku upotrebe zadovoljava zahteve iz ovog pravilnika;
- 4) privremeno stavlja lift van upotrebe (isključuje pogon lifta) u slučaju nedostataka koje nije moguće odmah ukloniti, a koji predstavljaju opasnost za bezbednost korisnika, te obaveštava vlasnika o privremenom stavljanju lifta van upotrebe;
- 5) vodi knjigu održavanja lifta;
- 6) osigurava potrebne rezervne delove za popravke i zamene;
- 7) obaveštava vlasnika o potrebnim promenama na liftovima;
- 8) obaveštava vlasnika o potrebnim redovnim pregledima lifta;

9) prisustvuje redovnim pregledima lifta;

10) obavlja spašavanje lica iz lifta i bez posebnog zahteva vlasnika lifta.

Održavalac lifta mora da bude upoznat sa svim uputstvima iz člana 20. ovog pravilnika.

Ako se nedostaci na liftu ne mogu otkloniti odmah, održavalac lifta o tome odmah obaveštava vlasnika lifta i takve nedostatke konstatuje u knjizi održavanja lifta.

Ako su nedostaci iz stava 3. ovog člana takvi da onemogućavaju bezbednu upotrebu lifta, održavalac lifta odmah privremeno stavlja van upotrebe taj lift i o tome obaveštava vlasnika lifta i imenovano telo za pregled lifta.

Uslovi za održavaoca lifta

Član 23

Za obavljanje poslova održavanja lifta održavalac lifta mora da ima:

- 1) najmanje dva zaposlena lica, od kojih je jedno zaposleno lice sa tehničkim znanjem, kao i dovoljnim i odgovarajućim iskustvom za obavljanje poslova održavanja lifta;
- 2) potrebnu opremu za obavljanje poslova održavanja lifta.

Uslovi za spašavanje lica iz lifta

Član 24

Za vreme dok traje spašavanje lica iz lifta, uspostavlja se kontakt između lica koje obavlja spašavanje (u daljem tekstu: spasilačko osoblje) i lica u kabini lifta.

Radi obavljanja spašavanja lica iz lifta održavalac lifta mora da:

- 1) raspolaže dovoljnim brojem spasilačkog osoblja u zavisnosti od broja liftova koje održava;
- 2) raspolaže odgovarajućim prevoznim sredstvom, odnosno da ima drugu mogućnost da blagovremeno stigne do objekta i lifta iz koga se spašavaju lica;
- 3) obezbedi da spasilačko osoblje, u najkraćem mogućem vremenu od dobijanja poziva za spašavanje lica iz lifta, bude u mogućnosti da uspostavi kontakt sa licima u kabini lifta;
- 4) obezbedi da spasilačko osoblje stigne do objekta i lifta iz koga se vrši spašavanje lica, za vreme koje ne može biti duže od 60 minuta od dobijanja poziva za spašavanje lica iz lifta, osim u slučaju vanrednih okolnosti koje to onemogućavaju (zastoj u saobraćaju, poplava, otežani saobraćaj zbog velikih snežnih padavina ili neočišćenog snega sa kolovoza i sl.), kao i u slučaju kada sedište održavaoca lifta nije u mestu u kome se nalazi objekat i lift iz koga se vrši spašavanje lica.

U slučajevima iz stava 2. tačka 4) ovog člana, održavalac lifta mora da pozove drugog teritorijalno najbližeg održavaoca lifta.

Podaci o spašavanju lica, moraju da se upišu u knjigu održavanja lifta.

Knjiga održavanja lifta

Član 25

Svaki lift mora da ima knjigu održavanja lifta. Knjiga održavanja lifta sadrži:

1) opšte podatke o liftu, i to o:

- (1) vlasniku lifta;
- (2) mestu ugradnje lifta;
- (3) instalateru lifta;
- (4) godini ugradnje lifta.

2) osnovne podatke o liftu, i to o:

- (1) vrsti lifta;
- (2) nazivnoj nosivosti i brzini lifta;
- (3) najvećem broju uključenja na sat;
- (4) broju časova rada u toku 24 časa;
- (5) broju stanica i oznaci glavne stanice;
- (6) visini dizanja, vrsti električne energije i napona za strujna kola, kao i podatke o zaštiti od previsokog napona dodira;
- (7) vrsti kabine, njenoj veličini i materijalu od kojeg je izrađena, konstrukciji kabine i poda kabine, kao i mere i podatke o obešenju vođica kabine i mere i podatke o obešenju vođica protivtega;
- (8) konstrukciji hvatačkog uređaja i veličini puta zahvatanja;
- (9) provetranju prostora sa mašinskim komandama i provetranju kabine;
- (10) vrsti reduktora, broju hodova puža i zubaca na pužnom točku;
- (11) prečniku užetnjače, obuhvatnom uglu i uglu žleba užetnjače;
- (12) tehničkim karakteristikama čelične užadi za kabinu i protivteg;
- (13) uređaju za kompenzaciju, graničniku brzine, kopirnom uređaju i krajnjim sklopkama i tehničkim karakteristikama pogonskog motora (tip, snaga, broj obrtaja okretanja, nazivna struja, zamajni moment i provetranje);
- (14) sigurnosnim uređajima, broju komandnih tabli, preseku glavnog električnog voda i vrsti odbojnika ispod kabine odnosno protivtega.

- 3) podatke o izmenama opštih podataka i osnovnih karakteristika lifta;
- 4) podatke o održavanju i isključivanju lifta iz upotrebe zbog neispravnosti, proverama lifta, o svakoj intervenciji na liftu, odnosno o utvrđenim nedostacima i njihovom otklanjanju, kao i zameni delova lifta;
- 5) podatke o održavaocu lifta;
- 6) identifikacioni broj lifta;
- 7) podatke o licu nadležnom za spašavanje lica iz lifta.

Imenovano telo za pregled lifta

Član 26

Imenovano telo za pregled lifta vrši vanredne i redovne preglede lifta, i proverava da li su ispunjeni posebni zahtevi za pregled postojećih liftova iz ovog pravilnika, odnosno u slučaju rekonstrukcije, dodatni posebni zahtevi za pregled postojećih liftova iz ovog pravilnika.

Imenovano telo za pregled lifta, da bi bilo imenovano za pregled liftova, osim zahteva za imenovanje iz Priloga 14 ovog pravilnika, mora da ispuni zahteve srpskog standarda SRPS ISO IEC 17020, kao i da ima u radnom odnosu ili na drugi način angažovano osoblje, i to najmanje jednog:

- 1) diplomiranog inženjera elektrotehničke ili mašinske struke sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i ispitivanja liftova, za rukovođenje poslovima pregleda i/ili ispitivanja lifta;
- 2) diplomiranog inženjera elektrotehničke ili mašinske struke sa najmanje tri godine radnog iskustva ili inženjera elektrotehničke ili mašinske struke sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i/ili ispitivanja lifta;
- 3) lice sa završenim srednjim stručnim obrazovanjem u zvanju tehničara elektrotehničke ili mašinske struke sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i ispitivanja liftova.

Imenovano telo za pregled lifta imenuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti i propisom donetim na osnovu tog zakona.

Imenovano telo za pregled lifta vodi evidenciju liftova nad kojima je izvršen vanredni ili redovni pregled.

Evidencija o liftovima iz stava 4. ovog člana se dostavlja nadležnom inspektor i ministarstvu koje je imenovalo telo za pregled liftova na njihov zahtev.

Imenovano telo za pregled lifta koje je izvršilo vanredni i redovni pregled lifta dostavlja drugim Imenovanim telima za pregled lifta, a nadležnom inspektor i ministarstvu iz stava 5. ovog člana, na njihov zahtev, informacije o liftovima i njihovim vlasnicima kod kojih su pregledom utvrđeni nedostaci, odnosno neispravnost Informacije iz stava 6. ovog člana,

sadrže podatke o vlasniku neispravnog lifta, kao i podatke o objektu u kome se taj lift nalazi, fabričkom broju lifta i identifikacijskom broju lifta.

Imenovano telo za pregled lifta dostavlja vlasniku lifta Izveštaj o pregledu lifta, sa utvrđenim nedostacima.

Ako je postupak pregleda lifta započet od strane jednog Imenovanog tela za pregled lifta, drugo imenovano telo za pregled lifta, u slučaju da raspolaže takvim informacijama, ne može da prihvati novi zahtev za pregled istog lifta.

VIII POSEBNI ZAHTEVI ZA PREGLED POSTOJEĆIH LIFTOVA

Posebni zahtevi za pregled postojećih liftova

Član 27

Pod postojećim liftovima, u smislu ovog pravilnika, smatraju se liftovi koji su ugrađeni u zgrade i objekte, kao i oni koji su u upotrebi, u skladu sa propisima koji danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju da važe.

Prilikom redovnog i vanrednog pregleda postojećih liftova, Imenovano telo za pregled lifta proverava da li:

- 1) su na ulazima u kabinu lifta za prevoz lica, kao i lifta za prevoz tereta lica, ugrađena vrata kabine, ili, u slučaju kada zbog dimenzija ili nazivne nosivosti lifta nije moguće ugraditi vrata kabine, da li je ugrađen detektor prisutnosti lica (npr. svetlosna zavesa i sl.);
- 2) se u kabini lifta nalazi pokazivač ili druga oznaka položaja kabine;
- 3) uređaji za zabavljanje vrata voznog okna (zabrave) zadovoljavaju bitne zahteve za bezbednost iz Priloga 1 ovog pravilnika;
- 4) su noseća sredstva (užad, lanci, trake i dr.), na kojima su obešeni kabina i protivteg, redovno pregledani i po potrebi menjani;
- 5) upravljanje pogona lifta obezbeđuje visoku tačnost zaustavljanja kabine u stanicama;
- 6) obloga kočnica pogonskog uređaja ne sadrži azbest;
- 7) su graničnici brzine redovno pregledani i po potrebi menjani;
- 8) su prilazi mašinskim komandama lifta bezbedni i lako pristupačni;
- 9) su prozirni kontrolni otvori na vratima voznog okna izrađeni od takvog materijala i takvih dimenzija da spreče mogućnost nastajanja povreda.

Pretpostavlja se da postojeći liftovi ispunjavaju bitne zdravstvene i bezbednosne zahteve iz Priloga 1 ovog pravilnika, ako zadovoljavaju zahteve za pregled propisane stavom 2. ovog člana.

Dodatni posebni zahtevi za pregled postojećih liftova

Član 28

Ako se zgrada ili objekat u koji je ugrađen postojeći lift rekonstruiše u skladu s posebnim propisom kojim se uređuje izgradnja objekata, kao i ako je u okviru rekonstrukcije zgrade ili objekta predviđena i rekonstrukcija lifta, tada prilikom redovnog i vanrednog pregleda postojećih liftova, imenovano telo za pregled lifta, osim zahteva iz člana 27. ovog pravilnika, proverava:

- 1) da su na automatska vrata kabine ugrađeni senzori za detekciju prisutnosti lica i životinja ako su ugrađena i automatska vrata voznog okna;
- 2) da u kabini lifta postoji nužna rasveta i alarmni uređaj koji će da deluje i u slučaju prekida dotoka električne energije;
- 3) da u kabini lifta moraju da se ugrade upravljački uređaji, a na prilaznim vratima voznog okna i pozivni uređaji koje će moći samostalno da koriste i lica s invaliditetom u skladu s posebnim propisima;
- 4) da su na liftovima, čija je brzina veća od 0,63 m/s, ugrađeni hvatački uređaji s postupnim kočenjem;
- 5) da je kod lifta sa bezreduktorskim pogonom ugrađen uređaj koji sprečava nekontrolisano kretanje kabine u smeru prema gore, odnosno kod lifta sa reduktorskim pogonom u slučaju kada se menja noseći okvir kabine, odnosno hvatački uređaj.

Rekonstrukcijom lifta smatraju se promene na liftu navedene u članu 18. stav 1. ovog pravilnika.

Pretpostavlja se da rekonstruisani liftovi ispunjavaju bitne zdravstvene i bezbednosne zahteve iz Priloga 1 ovog pravilnika, ako zadovoljavaju zahteve za pregled propisane stavom 1. ovog člana.

IX DOKUMENTACIJA KOJA PRATI LIFTOVE I BEZBEDNOSNE KOMPONENTE I ZAŠTITNA KLAUZULA

Dokumentacija koja prati liftove i bezbednosne komponente prilikom stavljanja na tržište

Član 29

Uz liftove i bezbednosne komponente koji se stavljaju na tržište Republike Srbije, proizvođač, njegov zastupnik ili uvoznik, ako zastupnik nije registrovan u Republici Srbiji, odnosno instalater lifta ili drugi isporučilac lifta ili bezbednosne komponente prilažu uputstvo za upotrebu, uputstvo za održavanje lifta, uputstvo za spašavanje lica iz lifta, kao i odgovarajuću deklaraciju o usaglašenosti.

Uputstva i isprave iz stava 1. ovog člana moraju da budu na srpskom jeziku.

Izuzetno, ako lift ili bezbednosna komponenta nije proizvedena u Republici Srbiji, za takve liftove i bezbednosne komponente se obezbeđuje prevod originalnih uputstava i deklaracije o usaglašenosti na srpski jezik, radi njihove pravilne i bezbedne upotrebe.

Zaštitna klauzula

Član 30

Isporuka ili upotreba lifta ili bezbednosne komponente koji su stavljeni na tržište Republike Srbije, koji ispunjavaju zahteve ovog pravilnika, na koje je stavljen znak usaglašenosti i koje prati deklaracija o usaglašenosti, može se ograničiti ili zabraniti pod uslovima i u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtevi za proizvode i ocenjivanje usaglašenosti.

Usklađenost sa propisima Evropske unije

Član 31

Ovaj pravilnik je usklađen sa svim načelima i bitnim zahtevima iz Direktive broj 1995/16/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 29. juna 1995. godine o liftovima, uključujući i Direktivu Evropskog parlamenta i saveta broj 2006/42/EZ od 9. juna 2006. godine u delu koji se odnosi na izmene Direktive Evropskog parlamenta i saveta broj 1995/16/EZ.

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32

Od dana stupanja na snagu potvrđenog međunarodnog ugovora o ocenjivanju usaglašenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda sa Evropskom unijom (ACAA sporazum) za proizvode na koje se primenjuje ovaj pravilnik, reči: "znak usaglašenosti" u čl. 1, 4, 10, 11, 12, 14, 15. i 32. ovog pravilnika, kao i u Prilogu 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 i 13 ovog pravilnika imaće značenje: "CE znak"; reči: "deklaracija o usaglašenosti" u čl. 1, 4, 10, 11, 31. i 32. ovog pravilnika, kao i u Prilogu 2, 6, 7, 8, 10, 11, 12 i 13 ovog pravilnika imaće značenje: "EZ deklaracija o usaglašenosti"; reči: "pregled tipa" u članu 11. ovog pravilnika i Prilogu 5 ovog pravilnika imaće značenje: "EZ pregled tipa"; reči: "sertifikat o pregledu tipa" u Prilogu 5, 6, 9, 10, 11, 12 i 13 ovog pravilnika imaće značenje: "EZ sertifikat o pregledu tipa"; reči: "sertifikat o završnoj kontroli" u Prilogu 6 ovog pravilnika imaće značenje: "EZ sertifikat o završnoj kontroli"; reči: "sertifikat o usaglašenosti" u Prilogu 9 ovog pravilnika imaće značenje: "EZ sertifikat o usaglašenosti", a reči: "sertifikat o ispitivanju tipa" u Prilogu 10 i 11 ovog pravilnika imaće značenje: "EZ sertifikat o ispitivanju tipa".

Ako ugovor iz stava 1. ovog člana ne bude zaključen, značenje reči: "znak usaglašenosti", "deklaracija o usaglašenosti", "pregled tipa", "sertifikat o pregledu tipa", "sertifikat o završnoj kontroli", "sertifikat o usaglašenosti" i "sertifikat o ispitivanju tipa" iz stava 1. ovog člana primenjuje se od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Član 33

Od dana stupanja na snagu ovog pravilnika do dana stupanja na snagu potvrđenog međunarodnog ugovora o ocenjivanju usaglašenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda sa Evropskom unijom, označavanje usaglašenosti liftova i bezbednosnih komponenti na koje se primenjuje ovaj pravilnik, obavlja se stavljanjem Srpskog znaka usaglašenosti, u skladu sa ovim pravilnikom i posebnim propisima.

Ako ugovor iz stava 1. ovog člana ne bude zaključen, označavanje usaglašenosti liftova i bezbednosnih komponenti stavljanjem Srpskog znaka usaglašenosti obavlja se do dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Od dana stupanja na snagu potvrđenog međunarodnog ugovora o ocenjivanju usaglašenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda sa Evropskom unijom označavanje usaglašenosti liftova i bezbednosnih komponenti na koje se primenjuje ovaj pravilnik obavlja se stavljanjem CE znaka u skladu sa ovim pravilnikom i posebnim propisima.

Ako ugovor iz stava 3. ovog člana ne bude zaključen, označavanje usaglašenosti liftova i bezbednosnih komponenti stavljanjem CE znaka obavlja se od dana pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

Član 34

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaju da važe:

- 1) Pravilnik o tehničkim normativima za liftove na električni pogon za vertikalni prevoz lica i tereta ("Službeni list SFRJ", br. 16/86, 28/89, 22/92 i "Službeni list SRJ", br. 47/95 i 14/96);
- 2) Pravilnik o obaveznom atestiranju liftova na električni pogon za vertikalni prevoz lica i tereta i o uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlašćene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 27/90);
- 3) Pravilnik o tehničkim normativima za liftove na električni pogon za kosi prevoz lica i tereta ("Službeni list SFRJ", broj 49/86);
- 4) Pravilnik o obaveznom atestiranju zabrave vrata voznog okna za liftove i o uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlašćene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 18/91);
- 5) Pravilnik o obaveznom atestiranju hvatačkog uređaja za liftove i o uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlašćene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 18/91);
- 6) Pravilnik o obaveznom atestiranju graničnika brzina za liftove i o uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlašćene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 18/91);
- 7) Pravilnik o obaveznom atestiranju odbojnika koji se upotrebljavaju na liftovima i o uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlašćene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 18/91).

Član 35

Do imenovanja u skladu sa članom 26. ovog pravilnika, tela za ocenjivanje usaglašenosti koja su akreditovana, odnosno ovlašćena za ocenjivanje usaglašenosti liftova i bezbednosnih komponenti u skladu sa propisima iz člana 34. ovog pravilnika, vršiće pregled liftova i provere ispunjenosti zahteva za poboljšanje postojećih liftova.

Član 36

Instalater lifta, proizvođač bezbednosne komponente ili njegov zastupnik u Republici Srbiji može najkasnije do 1. januara 2014. godine da stavi na tržište liftove i bezbednosne komponente na koje se primenjuje ovaj pravilnik, koji su projektovani i izrađeni i čija je usaglašenost ocenjena u skladu sa zahtevima propisa iz člana 34. ovog pravilnika.

U ispravi o usaglašenosti koja se izdaje na osnovu sprovedenog ocenjivanja usaglašenosti iz stava 1. ovog člana, odnosno drugoj dokumentaciji koja prati proizvod, navode se podaci o propisima sa kojima je taj proizvod usaglašen (naziv propisa i broj službenog glasila u kome je taj propis objavljen).

Član 37

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", osim odredaba čl. 27. i 28. ovog pravilnika koje se primenjuju od 1. januara 2014. godine.

Prilog 1

BITNI ZAHTEVI ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA I BEZBEDNOSTI KOJI SE ODOSE NA PROJEKTOVANJE I IZRADU LIFTOVA I BEZBEDNOSNIH KOMPONENTI

UVODNE NAPOMENE

1. Obaveze utvrđene bitnim zahtevima za zaštitu zdravlja i bezbednosti primenjuju se samo ako za liftove i bezbednosne komponente postoji odgovarajuća opasnost kada se upotrebljavaju u uslovima koje je predvideo instalater lifta ili proizvođač bezbednosne komponente.
2. Proizvođač bezbednosne komponente i instalater lifta u obavezi su da izvrše procenu opasnosti kako bi utvrdili sve opasnosti koje se odnose na njihove proizvode, kao i da takvu procenu uzmu u obzir prilikom projektovanja i izrade bezbednosnih komponenti i liftova.

1. OPŠTE NAPOMENE

1.1. Primena Pravilnika o bezbednosti mašina ("Službeni glasnik RS", broj 13/10)

Za opasnosti koje nisu obuhvaćene ovim prilogom, primenjuju se bitni zahtevi za zaštitu zdravlja i bezbednosti iz Priloga 1 Pravilnika o bezbednosti mašina.

Bitni zahtevi iz tačke 1.1.2 Priloga 1 Pravilnika o bezbednosti mašina moraju se uvek primenjivati.

1.2. Nosač

Nosač svakog lifta mora biti kabina. Kabina mora biti projektovana i izrađena tako da ima prostor i čvrstoću za najveći broj lica i nazivnu nosivost lifta koju je podesio instalater lifta.

U slučaju kada su liftovi namenjeni za prevoz lica i gde njihove dimenzije to dozvoljavaju, kabina mora biti projektovana i izrađena tako da svojim karakteristikama ne ograničava ili ne ometa pristup i korišćenje hendikepiranim licima i da omogući odgovarajuća prilagođavanja da bi se tim licima olakšalo korišćenje lifta.

1.3. Sredstva za nošenje i oslanjanje

Sredstva za nošenje i/ili oslanjanje kabine, njeni priključni delovi i svi završni delovi moraju biti izabrani i projektovani tako da obezbede odgovarajući nivo opšte bezbednosti i da se na najmanju moguću meru smanji rizik od pada kabine, uzimajući u obzir uslove korišćenja, upotrebene materijale i uslove proizvodnje.

Kada se užad ili lanci koriste za nošenje kabine, moraju postojati najmanje dva nezavisna užeta ili lanca, svaki sa sopstvenim sistemom pričvršćenja. Ta užad i lanci ne smeju imati spojeve ili upletna mesta, osim kada je to potrebno za pričvršćivanje ili formiranje omče.

1.4. Kontrola opterećenja (uključujući prekoračenje brzine)

1.4.1. Liftovi moraju biti tako projektovani, izrađeni i ugrađeni da se spreči normalan polazak ukoliko se prekorači nazivna nosivost lifta.

1.4.2. Lift mora biti opremljen graničnikom brzine.

Ograničenja iz ove tačke se ne odnose na liftove kod kojih se projektom pogonskog sistema sprečava prekoračenje brzine.

1.4.3. Brzi liftovi moraju biti opremljeni uređajima za praćenje i ograničenje brzine.

1.4.4. Liftovi koje pokreće pogonska užetnjača moraju biti projektovani tako da se obezbedi stabilnost vučnih užadi na užetnjači.

1.5. Pogonska mašina

1.5.1. Svi liftovi za prevoz lica moraju da imaju svoje sopstvene pogonske mašine. Ovaj zahtev se ne odnosi na liftove u kojima su protivtegovi zamenjeni drugom kabinom.

1.5.2. Instalater lifta mora obezbediti da pogonska mašina lifta i pripadajući uređaji nisu dostupni, osim u hitnim slučajevima i za održavanje.

1.6. Upravljanje

1.6.1. Upravljački uređaj liftova namenjenih za upotrebu od strane hendikepiranih lica bez pratioca mora biti odgovarajuće projektovan i postavljen.

1.6.2. Funkcija upravljačkog uređaja mora biti jasno označena.

1.6.3. Pozivna kola grupe liftova mogu biti zajednička ili međusobno povezana.

1.6.4. Električna oprema mora biti instalirana i povezana tako da:

- ne može doći do zamene sa strujnim kolima koja nemaju direktnu vezu sa liftom;

- se napajanje može isključiti pod opterećenjem;
- kretanje lifta zavisi od električnih bezbednosnih uređaja u posebnom električnom bezbednosnom kolu;
- greška u električnim instalacijama ne dovodi do opasne situacije.

2. OPASNOSTI PO LICA IZVAN KABINE

2.1. Lift mora biti projektovan i izrađen tako da obezbedi da je prostor u kome se kreće kabina nedostupan, osim za održavanje ili u hitnim slučajevima. Pre nego što lice uđe u taj prostor, normalna upotreba lifta mora biti onemogućena.

2.2. Lift mora biti projektovan i izrađen tako da se spreči opasnost od prignječenja kada je kabina u jednom od svojih krajnjih položaja.

Sprečavanje opasnosti iz stava 1. ove tačke će biti postignuto obezbeđivanjem slobodnog prostora ili skloništa izvan krajnjeg položaja.

U određenim slučajevima, posebno u izgrađenim zgradama i objektima koji su već u upotrebi, gde je nemoguće ispuniti uslove iz st. 1. i 2. ove tačke, mora se na drugi odgovarajući način dokazivati da su izbegnuti rizici od opasnosti iz ove tačke.

2.3. Stanice na ulazu i izlazu iz kabine moraju biti opremljene vratima voznog okna odgovarajuće mehaničke otpornosti za predviđene uslove korišćenja.

Uređaj za zabavljanje mora da spreči u toku normalnog rada:

- pokretanje kabine, bez obzira da li se namerno aktivira ili ne, osim ako su sva vrata voznog okna zatvorena i zabavljena;
- otvaranje vrata voznog okna kada se kabina još uvek kreće i nalazi se van propisane zone pristajanja.

Sva kretanja u zoni pristajanja sa otvorenim vratima će biti dozvoljena u određenim zonama pod uslovom da je brzina pristajanja regulisana.

3. OPASNOSTI PO LICA U KABINI

3.1. Kabina lifta mora da bude u potpunosti zatvorena zidovima, sa obloženim podovima i plafonima, sa izuzetkom ventilacionih otvora i vratima po celoj visini. Ova vrata moraju biti projektovana i ugrađena tako da ako vrata nisu zatvorena, kabina ne može da se kreće, osim za kretanja iz tačke 2.3 stav 3. ovog priloga, kao i da dođe do zaustavljanja kada se vrata otvore.

Vrata kabine moraju da ostanu zatvorena i zabavljena ako lift stane između dva nivoa, gde postoji rizik od pada između kabine i okna, ili ako ne postoji okno.

3.2. U slučaju nestanka struje ili otkazivanja određenog dela lifta, lift mora da ima uređaje za sprečavanje slobodnog pada ili nekontrolisanog kretanja kabine nagore.

Uređaj za sprečavanje slobodnog pada kabine mora da bude nezavisan od sredstva za nošenje kabine.

Uređaj iz stava 2. ove tačke mora da bude u mogućnosti da zaustavi kabinu opterećenu nazivnom nosivošću i pri najvećoj brzini, koju određuje instalater lifta. Bilo koje zaustavljanje izazvano dejstvom ovog uređaja ne sme da prouzrokuje usporavanje štetno po lica u liftu bez obzira na uslove opterećenja.

3.3. Odbojници moraju da budu postavljeni između dna voznog okna i poda kabine.

U slučaju iz stava 1. ove tačke, slobodan prostor iz tačke 2.2. stav 2. ovog priloga mora da se meri pri potpuno sabijenim odbojnicima.

Zahtev iz stava 2. ove tačke se ne odnosi na liftove kod kojih kabina ne može da uđe u slobodan prostor iz tačke 2.2 stav 2. ovog priloga, zbog konstrukcionog rešenja pogonskog sistema.

3.4. Lift mora da bude projektovan i izrađen tako da je nemoguće njegovo pokretanje ako uređaj iz tačke 3.2 ovog priloga nije u radnom položaju.

4. OSTALE OPASNOSTI

4.1. Vrata voznog okna ili vrata kabine, odnosno i jedna i druga vrata, u slučaju da su vrata automatska, moraju da budu opremljena uređajem za sprečavanje rizika od prignječenja pri njihovom kretanju.

4.2. Vrata voznog okna, kada treba da budu u funkciji zaštite zgrade i objekta od požara, uključujući i ona sa staklenim delovima, moraju da budu otporna na vatru u pogledu njihovog integriteta i svojstava u odnosu na izolaciju (suzbijanje plamena) i prenos toplote (zračenje).

4.3. Protivtegovi se moraju ugraditi tako da se izbegne bilo kakav rizik od sudara sa kabinom ili pada na kabinu.

4.4. Liftovi moraju da budu opremljeni odgovarajućim sredstvima tako da se omogući da lica zarobljena u kabini mogu da se oslobode i evakušu.

4.5. Kabine moraju da budu opremljene sredstvima za obostranu komunikaciju koja će omogućavati stalni kontakt sa službom spašavanja.

4.6. Liftovi moraju da budu projektovani i izrađeni tako da, u slučaju da temperatura u motoru prelazi maksimalnu temperaturu koju je odredio instalater lifta, mogu da dovrše kretanja koja su u toku, kao i da odbiju nove komande.

4.7. Kabina mora biti projektovana i izrađena tako da se obezbedi dovoljno ventilacije za lica u liftu u toku njegovog kretanja, kao i slučaju dužeg zastoja.

4.8. Kabina treba da bude odgovarajuće osvetljena kad je u upotrebi, kao i kad su vrata otvorena. U svakom slučaju, mora da bude obezbeđeno nužno osvetljenje kabine.

4.9. Sredstva komunikacije iz tačke 4.5 ovog priloga i nužno osvetljenje kabine iz tačke 4.8 ovog priloga moraju da budu projektovani i izrađeni tako da funkcionišu i bez normalnog napajanja. Njihov period rada treba da bude dovoljno dug da omogući normalno odvijanje postupka spašavanja.

4.10. Upravljačka strujna kola lifta koja se mogu koristiti u slučaju požara treba da budu projektovana i izrađena tako da se može sprečiti da se liftovi zaustavljaju na određenim nivoima i omogućiti prioritarno upravljanje liftom od strane spasilačkih ekipa.

5. OZNAČAVANJE

5.1. Pored minimalnih zahteva koji treba da budu ispunjeni u skladu sa tačkom 1.7.3 Priloga 1 Pravilnika o bezbednosti mašina, svaka kabina mora da ima lako vidljivu natpisnu pločicu koja jasno pokazuje nazivnu nosivost u kilogramima i najveći broj putnika koji mogu da se prevezu liftom.

5.2. Ako je lift projektovan tako da omogući licima zarobljenim u kabini da izađu bez pomoći sa strane, odgovarajuća uputstva moraju biti jasna i vidljiva u kabini.

6. UPUTSTVA ZA UPOTREBU

6.1. Bezbednosne komponente iz Priloga 4 ovog pravilnika mora da prati uputstvo na srpskom jeziku, tako da sklapanje, povezivanje, podešavanje i održavanje mogu da budu sprovedeni efikasno i bezbedno.

6.2. Svaki lift mora da prati dokumentacija sačinjena na srpskom jeziku. Dokumentacija iz stava 1. ove tačke sadrži, naročito:

- uputstvo sa crtežima i šemama neophodnim za normalnu upotrebu, i koji se odnose na održavanje, kontrolisanje, popravke, periodične preglede i postupke spašavanja iz tačke 4.4 ovog priloga;
- knjigu održavanja u kojoj se beleže popravke i, po potrebi, periodični pregledi.

Prilog 2 **SADRŽINA DEKLARACIJE O USAGLAŠENOSTI**

A. SADRŽINA DEKLARACIJE O USAGLAŠENOSTI ZA BEZBEDNOSNU KOMPONENTU

Deklaracija o usaglašenosti bezbednosne komponente mora da sadrži sledeće informacije:

- poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta proizvođača bezbednosnih komponenti;
- gde je to odgovarajuće, poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta njegovog zastupnika;
- opis bezbednosne komponente, detalje tipa ili serije, kao i serijski broj bezbednosne komponente (ako postoji);
- bezbednosnu funkciju bezbednosne komponente, ako to jasno ne proizilazi iz opisa bezbednosne komponente;
- godinu proizvodnje bezbednosne komponente;

- sve bitne zahteve sa kojima je usaglašena bezbednosna komponenta;
- gde je to odgovarajuće, oznaku primenjenih srpskih standarda iz člana 8. ovog pravilnika;
- gde je to odgovarajuće, poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta i identifikacioni broj Imenovanog tela, odnosno registarski broj koji se dodeljuje Imenovanom telu u skladu sa posebnim propisom, koje je sprovedo pregled tipa u skladu sa članom 10. stav 1. tač. 1) i 2) ovog pravilnika;
- gde je to odgovarajuće, pozivanje na sertifikat o pregledu tipa, odnosno ispravu o usaglašenosti koju je izdalo Imenovano telo;
- gde je to odgovarajuće, poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta i identifikacioni broj Imenovanog tela, odnosno registarski broj koji se dodeljuje Imenovanom telu u skladu sa posebnim propisom, koje je sprovedo ocenjivanje usaglašenosti u skladu sa članom 10. stav 1. tačka 1) ovog pravilnika;
- gde je to odgovarajuće, poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta i registarski broj koji se dodeljuje Imenovanom telu u skladu sa posebnim propisom, koje je sprovedo kontrolu sistema obezbeđivanja kvaliteta primenjenog od strane proizvođača u skladu sa članom 10. stav 1. tač. 2) i 3) ovog pravilnika;
- identifikaciju i potpis ovlašćenog lica, odgovornog za izdavanje Deklaracije o usaglašenosti bezbednosne komponente u ime proizvođača ili njegovog zastupnika.

Ako deklaraciju o usaglašenosti bezbednosne komponente sačinjava zastupnik proizvođača, pored njegovog poslovnog imena, odnosno imena ili naziva i adrese njegovog sedišta, obavezno se navodi i poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresa sedišta proizvođača bezbednosne komponente.

B. SADRŽINA DEKLARACIJE O USAGLAŠENOSTI ZA INSTALIRANI LIFT

Deklaracija o usaglašenosti instaliranog lifta mora da sadrži sledeće informacije:

- poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta instalatera lifta;
- opis lifta, detalje tipa ili serije, serijski broj lifta, kao i adresu zgrade ili objekta gde je lift ugrađen, odnosno mesto gde je lift ugrađen;
- godinu ugradnje lifta;
- sve odgovarajuće zahteve iz ovog pravilnika sa kojima je lift usaglašen;
- gde je to odgovarajuće, oznaku primenjenih srpskih standarda iz člana 8. ovog pravilnika;
- gde je to odgovarajuće, poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta i identifikacioni broj Imenovanog tela, odnosno registarski broj koji se dodeljuje Imenovanom telu u skladu sa posebnim propisom, koje je sprovedo pregled tipa u skladu sa članom 11. stav 1. tač. 1) i 2) ovog pravilnika;
- gde je to odgovarajuće, pozivanje na sertifikat o pregledu tipa, odnosno ispravu o usaglašenosti koju je izdalo Imenovano telo;

- gde je to odgovarajuće, poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta i identifikacioni broj Imenovanog tela, odnosno registarski broj koji se dodeljuje Imenovanom telu u skladu sa posebnim propisom, koje je sprovelo pojedinačnu verifikaciju lifta u skladu sa članom 11. stav 1. tačka 4) ovog pravilnika;

- gde je to odgovarajuće, poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta i identifikacioni broj Imenovanog tela, odnosno registarski broj koji se dodeljuje Imenovanom telu u skladu sa posebnim propisom, koje je sprovelo završnu kontrolu lifta u skladu sa članom 11. stav 1. tač. 1), 2) i 3) ovog pravilnika;

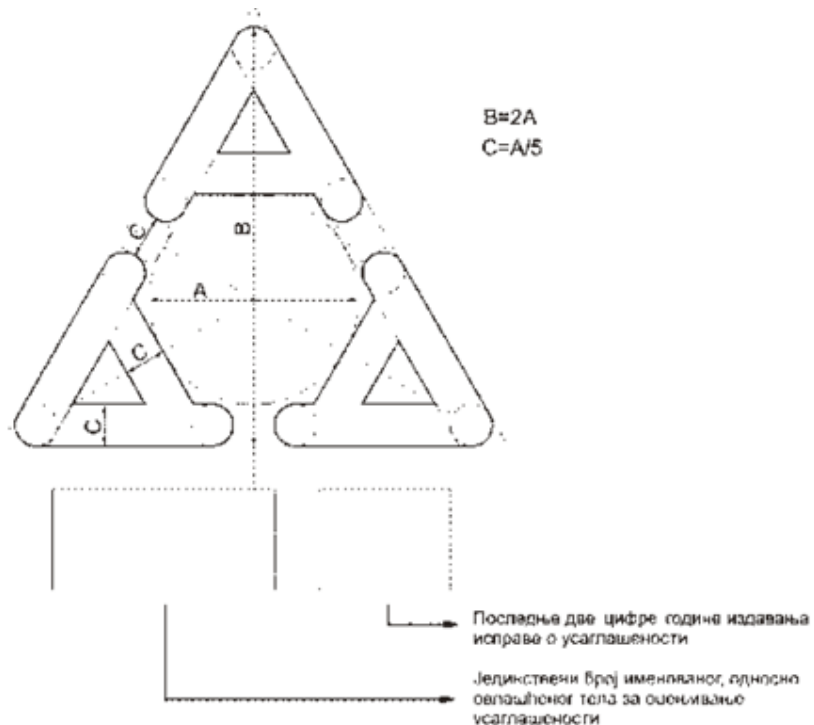
- gde je to odgovarajuće, poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta i identifikacioni broj Imenovanog tela, odnosno registarski broj koji se dodeljuje Imenovanom telu u skladu sa posebnim propisom, koje je ocenilo usaglašenost sistema obezbeđivanja kvaliteta primenjenog od strane instalatera u skladu sa članom 11. stav 1. tač. 1), 2), 3) i 5) ovog pravilnika;

- identifikaciju i potpis ovlašćenog lica, odgovornog za izdavanje Deklaracije o usaglašenosti u ime instalatera lifta.

Prilog 3 ZNAK USAGLAŠENOSTI

1. SRPSKI ZNAK USAGLAŠENOSTI

Označavanje Srpskim znakom usaglašenosti se sastoji od tri velika slova A povezana u obliku jednakostraničnog trougla (3A) izgleda i sadržine kao na crtežu:

Veličina znaka određuje se prema visini V znaka koja može imati samo zaokružene vrednosti standardnih brojeva prema redu veličina R10 izraženih u milimetrima (mm) prema srpskom standardu - Standardni brojevi, brojčane vrednosti i definicije - SRPS A.A0.001.

Visina B znaka iznosi, po pravilu, najmanje 5 mm.

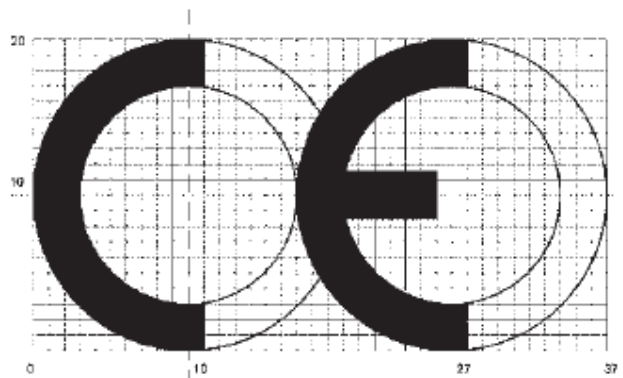
Uz Srpski znak usaglašenosti se stavlja jedinstveni broj Imenovanog tela za ocenjivanje usaglašenosti iz registra Imenovanih tela za ocenjivanje usaglašenosti, kao i poslednje dve cifre godine izdavanja isprave o usaglašenosti, ako je to telo sprovodilo ocenjivanje usaglašenosti.

Ako se Srpski znak usaglašenosti smanjuje ili uvećava, moraju se uzeti u obzir proporcije prikazane na ovom crtežu.

Izuzetno, od visine B znaka iz stava 3. ove tačke, može se odstupiti kada su u pitanju bezbednosne komponente malih dimenzija.

2. CE ZNAK

CE znak za usaglašenost se sastoji od stilizovanog latiničnog slovnog znaka "CE" u sledećem obliku:

Ako se CE znak smanjuje ili uvećava, moraju se uzeti u obzir proporcije prikazane na ovom crtežu.

Različite komponente CE znaka moraju imati, suštinski, istu visinu koja ne sme biti manja od 5 mm. Od najmanje visine može se odstupiti kod bezbednosnih komponenti malih dimenzija.

Prilog 4 SPISAK BEZBEDNOSNIH KOMPONENTI LIFTOVA

1. Uređaji za zabavljanje vrata voznog okna.
2. Uređaji za sprečavanje pada kabine ili nekontrolisanog kretanja naviše.

3. Uređaji za ograničenje prekoračenja brzine.

4. Odbojnici

4.1 Odbojnici koji akumuliraju kinetičku energiju, bez prigušenja ili sa povratnim prigušenjem.

4.2 Odbojnici sa prigušenjem.

5. Bezbednosni uređaji ugrađeni u cilindre hidrauličnih kola kada se ovi uređaji koriste kao uređaji za sprečavanje pada.

6. Elektronski bezbednosni uređaji u obliku bezbednosnih prekidača koji sadrže elektronske komponente.

Prilog 5 PREGLED TIPa

A. PREGLED TIPa BEZBEDNOSNIH KOMPONENTI

1. Pregled tipa je postupak za ocenjivanje usaglašenosti kojim Imenovano telo utvrđuje i potvrđuje da reprezentativni primerak bezbednosne komponente omogućava liftu, u koji je ta komponenta pravilno ugrađena, da zadovolji odgovarajuće zahteve iz ovog pravilnika.

2. Prijavu za pregled tipa podnosi proizvođač bezbednosne komponente ili njegov zastupnik, Imenovanom telu po svom izboru.

Prijava iz stava 1. ove tačke sadrži:

- poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta proizvođača bezbednosne komponente, kao i njegovog zastupnika ako je prijava podneta od strane zastupnika i mesto gde je bezbednosna komponenta izrađena;

- pismenu izjavu podnosioca prijave da ta prijava nije podneta drugom Imenovanom telu.

Uz prijavu iz stava 1. ove tačke, podnosi se:

- tehnička dokumentacija;

- reprezentativni primerak bezbednosne komponente ili se u zahtevu navodi tačna lokacija na kojoj se nalazi bezbednosna komponenta, radi njenog ispitivanja. Imenovano telo može od podnosioca prijave zatražiti, uz obrazloženje, dodatne primerke bezbednosne komponente.

3. Tehnička dokumentacija mora da omogući ocenjivanje usaglašenosti bezbednosne komponente, kao i da omogući da lift, u kome je ta komponenta pravilno ugrađena, ispunjava sve zahteve iz ovog pravilnika.

U meri, u kojoj je to neophodno radi ocenjivanja usaglašenosti, tehnička dokumentacija sadrži:

- opšti opis bezbednosne komponente, uključujući i područje primene (posebno moguća ograničenja brzine, opterećenja i snage) i uslove (posebno eksplozivne sredine i izloženost vremenskim uslovima);
- konstrukcije i proizvodne crteže ili dijagrame;
- bitan(ne) zahtev(e) koji se uzima(ju) u obzir i načine na koji će taj(ti) zahtev(i) da budu zadovoljeni (npr. navođenje odgovarajućeg srpskog standarda iz člana 8. ovog pravilnika koji je primenjen);
- rezultate svih ispitivanja ili proračuna koje je obavio ili podugovorio proizvođač;
- primerak uputstva za sklapanje bezbednosne komponente;
- aktivnosti, odnosno mere i radnje preduzete u fazi proizvodnje kako bi se obezbedilo da serijska proizvodnja bezbednosne komponente bude u skladu sa ispitanom bezbednosnom komponentom.

4. Imenovano telo mora da:

- ispita tehničku dokumentaciju da bi procenilo u kojoj meri ona ispunjava postavljene ciljeve;
- ispita bezbednosnu komponentu radi provere njene usaglašenosti sa tehničkom dokumentacijom;
- obavi ili obezbedi obavljanje odgovarajuće provere i ispitivanja neophodnih da bi se utvrdilo da li rešenja koja je primenio proizvođač bezbednosne komponente zadovoljavaju zahteve iz ovog pravilnika tako da omogućavaju bezbednosnoj komponenti da obavi svoju funkciju kada je pravilno ugrađena u lift.

5. Ako je reprezentativni primerak bezbednosne komponente u skladu sa odredbama ovog pravilnika koji se na tu komponentu primenjuju, Imenovano telo izdaje sertifikat o pregledu tipa podnosiocu zahteva za pregled tipa.

Sertifikat iz stava 1. ove tačke mora da sadrži poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta proizvođača bezbednosne komponente, zaključke provere, uslove pod kojima je sertifikat važeći i pojednosti potrebne za prepoznavanje odobrenog tipa.

Ministarstvo nadležno za imenovanje tela za ocenjivanje usaglašenosti iz oblasti liftova, nadležni inspektor, kao i druga Imenovana tela mogu, na njihov zahtev, da dobiju kopiju sertifikata i, na obrazloženi zahtev, kopiju tehničke dokumentacije o izvršenim ispitivanjima i proračunima.

6. Proizvođač bezbednosne komponente ili njegov zastupnik mora pisanim putem da obavesti Imenovano telo o svim, pa i najmanjim izmenama, koje je izvršio ili planira da izvrši na odobrenoj bezbednosnoj komponenti, uključujući i nova proširenja ili izmene koje nisu navedene u originalnoj tehničkoj dokumentaciji (videti prvu alineju tačke 3. ovog priloga). Imenovano telo mora da ispita izmene i obavesti podnosioca zahteva da li sertifikat o pregledu tipa ostaje važeći.

7. Imenovano telo mora da dostavi ministarstvu nadležnom za imenovanje tela za ocenjivanje usaglašenosti iz oblasti liftova i nadležnom inspektoru, na njihov zahtev, bitne informacije i dokumentaciju u vezi sa:

- izdatim sertifikatima o pregledu tipa;
- povučenim sertifikatima o pregledu tipa.

Imenovano telo iz stava 1. ove tačke mora da dostavi drugim Imenovanim telima bitne informacije u vezi sa sertifikatima o pregledu tipa koje je povukao.

8. Proizvođač bezbednosne komponente ili njegov zastupnik mora da čuva uz tehničku dokumentaciju primerke sertifikata o pregledu tipa i prateću dokumentaciju u periodu od deset godina posle izrade poslednjeg primerka bezbednosne komponente.

Ako ni proizvođač bezbednosne komponente ni njegov zastupnik, nisu registrovani u Republici Srbiji, lice koje stavlja bezbednosnu komponentu na tržište Republike Srbije mora da obezbedi dostupnost dokumentacije i isprava iz stava 1. ove tačke, u propisanom roku.

Ako Imenovano telo smatra da je neophodno, može da izda dodatni sertifikat o pregledu tipa, pored originalnog primerka o pregledu tipa ili da zatraži od proizvođača ili njegovog zastupnika da podnese novu prijavu za pregled tipa.

B. PREGLED TIPA ZA LIFTOVE

1. Pregled tipa je postupak ocenjivanja usaglašenosti kojim Imenovano telo utvrđuje i potvrđuje da model lift, odnosno lift za koji nisu predviđena proširenja niti izmene, zadovoljava zahteve iz ovog pravilnika.

2. Prijavu za Pregled tipa podnosi instalater lifta Imenovanom telu po svom izboru.

Prijava iz stava 1. ove tačke sadrži:

- poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta instalatera lifta;
- pismenu izjavu podnosioca prijave da takva prijava nije podneta nijednom drugom Imenovanom telu.

Uz prijavu iz stava 1. ove tačke, podnosi se:

- tehnička dokumentacija;
- u prijavi se navodi tačna lokacija na kojoj se model lift može pregledati. Model lift koji se pregleda mora da uključi završne delove i da bude sposoban da opsluži najmanje tri nivoa (gornji, srednji i donji).

3. Tehnička dokumentacija mora da omogući ocenjivanje usaglašenosti lifta sa zahtevima iz ovog pravilnika, kao i razumevanje projekta i rada lifta.

U meri u kojoj je to neophodno radi sprovođenja ocenjivanja usaglašenosti, tehnička dokumentacija treba da sadrži:

- opšti opis reprezentativnog model lifta. Tehnička dokumentacija treba jasno da ukazuje na sva moguća proširenja reprezentativnog modela lifta na pregledu;
- projektnu ili tehnološku dokumentaciju (crteži, dijagrami i sl.);

- bitne zahteve koji su uzeti u obzir i načine za njihovo ispunjavanje (npr. odgovarajući srpski standard iz člana 8. ovog pravilnika koji je primenjen);
- primerak deklaracije o usaglašenosti bezbednosnih komponenti koje se koriste u proizvodnji lifta;
- rezultate svih ispitivanja ili proračuna koje je obavio ili podugovorio proizvođač;
- primerak uputstva za upotrebu lifta;
- aktivnosti, odnosno mere i radnje preduzete u fazi instalacije kako bi se obezbedilo da serijski proizveden lift bude usaglašen sa zahtevima iz ovog pravilnika;
- neophodne radnje u fazi instalacije kako bi se obezbedilo da serijski proizveden lift bude u skladu sa odredbama ovog pravilnika.

4. Imenovano telo mora da:

- ispita tehničku dokumentaciju da bi procenilo koliko ta dokumentacija zadovoljava postavljene ciljeve;
- ispita reprezentativni model lift da bi proverilo da li je proizveden u skladu sa tehničkom dokumentacijom;
- obavi ili obezbedi obavljanje odgovarajuće provere i ispitivanja koja su neophodna da bi se Imenovano telo uverilo da rešenja koja je primenio instalater lifta zadovoljavaju zahteve iz ovog pravilnika i omogućavaju da lift bude usaglašen sa tim zahtevima.

5. Ako je model lift usaglašen sa zahtevima iz ovog pravilnika, koji se na njega odnose, Imenovano telo mora da izda sertifikat o pregledu tipa podnosiocu zahteva.

Sertifikat iz stava 1. ove tačke mora da sadrži poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta instalatera lifta, zaključke provere, uslove pod kojima je taj sertifikat važeći i pojedinosti potrebne za prepoznavanje odobrenog tipa.

Ministarstvo nadležno za imenovanje tela za ocenjivanje usaglašenosti iz oblasti liftova, nadležni inspektor, kao i druga Imenovana tela mogu na zahtev, da dobiju primerak sertifikata i tehničke dokumentacije o izvršenim ispitivanjima i proračunima.

6. Instalater lifta mora da obavesti Imenovano telo o svim, pa i najmanjim izmenama, koje je izvršio ili planira da izvrši na odobrenom liftu, uključujući sva moguća proširenja ili izmene koja nisu navedena u originalnoj tehničkoj dokumentaciji.

Imenovano telo mora da ispita izmene i obavesti podnosioca zahteva da li sertifikat o pregledu tipa ostaje važeći.

7. Imenovano telo mora da dostavi ministarstvu nadležnom za imenovanje tela za ocenjivanje usaglašenosti iz oblasti liftova i nadležnom inspektoru, na njihov zahtev, bitne informacije u vezi sa:

- izdatim sertifikatima o pregledu tipa;
- povučenim sertifikatima o pregledu tipa.

Imenovano telo iz stava 1. ove tačke mora da dostavi drugim Imenovanim telima bitne informacije u vezi sa sertifikatima o pregledu tipa koje je povukao.

8. Instalater lifta mora da čuva tehničku dokumentaciju, primerke sertifikata o pregledu tipa i dodatnu dokumentaciju u periodu od deset godina posle izrade poslednjeg lifta u skladu sa reprezentativnim model liftom.

Ako Imenovano telo smatra da je to neophodno, to telo može da izda dodatni sertifikat o pregledu tipa, pored originalnog primerka o pregledu tipa ili da zatraži od instalatera lifta da podnese novu prijavu za pregled tipa.

Prilog 6 ZAVRŠNA KONTROLA

1. Završna kontrola je postupak ocenjivanja usaglašenosti kojim instalater lifta koji ispuni uslove iz tačke 2. ovog priloga obezbeđuje i izjavljuje da lift koji se stavlja na tržište zadovoljava zahteve iz ovog pravilnika.

Instalater lifta stavlja znak usaglašenosti u kabinu svakog lifta i sačinjava deklaraciju o usaglašenosti.

2. Instalater lifta preduzima sve potrebne aktivnosti, odnosno radnje ili mere da obezbedi da se lift stavi na tržište u skladu sa model liftom opisanim u sertifikatu o pregledu tipa i u skladu sa bitnim zahtevima za zaštitu zdravlja i bezbednosti koji se na njega primenjuju.

3. Instalater lifta čuva primerak deklaracije o usaglašenosti za lift i primerak sertifikata o završnoj kontroli lifta iz tačke 6. ovog priloga, deset godina od dana kada je taj lift stavljen na tržište.

4. Imenovano telo, po izboru instalatera lifta obavlja završnu kontrolu lifta koji treba da se stavi na tržište. Odgovarajuća ispitivanja i provere koji su definisani srpskim standardom(ima) iz člana 8. ovog pravilnika ili na drugi način definisani u skladu sa ovim pravilnikom, moraju biti sprovedeni kako bi se obezbedila usaglašenost lifta sa odgovarajućim bitnim zahtevima ovog pravilnika.

Ispitivanja i provere iz tačke 4. ovog priloga koje sprovodi Imenovano telo obuhvataju naročito:

- (1) ispitivanje dokumentacije da bi se proverilo da je lift u skladu sa reprezentativnim model liftom odobrenim u skladu sa Prilogom 5 odeljak B;
- (2) rad lifta, kako praznog tako i sa maksimalnim opterećenjem, da bi se proverila ispravnost ugradnje i rad bezbednosnih uređaja (krajnji prekidači, uređaji za zabavljanje, itd.);
- (3) rad lifta, kako sa maksimalnim opterećenjem tako i praznog, kako bi se obezbedilo ispravno funkcionisanje bezbednosnih uređaja u slučaju prekida napajanja;
- (4) statičko ispitivanje sa 125% nominalnog opterećenja. Nominalno opterećenje iz podtačke (4) ove tačke jeste nosivost koja je navedena u tački 5 Priloga 1. ovog pravilnika.

Posle ispitivanja iz ove tačke, Imenovano telo proverava da li je došlo do deformacije ili pogoršanja koja mogu narušavati korišćenje lifta.

5. Imenovano telo mora da dobije i sledeće dokumente:

- glavni projekat celog lifta;
- crteže i dijagrame potrebne za završnu kontrolu, posebno dijagrame upravljačkog kola;
- primerak uputstva iz tačke 6.2. Priloga 1 ovog pravilnika.

Imenovano telo ne može da zahteva detaljnije planove ili preciznije informacije od onih koje su mu date, ako takvi planovi ili informacije nisu potrebne za potvrđivanje usaglašenosti lifta koji će se staviti na tržište sa model liftom opisanim u sertifikatu o pregledu tipa.

6. Ako lift zadovoljava zahteve iz ovog pravilnika, Imenovano telo stavlja ili nalaže da se stavi njegov identifikacioni broj, odnosno njegov jedinstveni registarski broj iz odgovarajućeg registra koji se vodi u skladu sa posebnim propisom, pored znaka usaglašenosti u skladu sa Prilogom 3 ovog pravilnika i sačinjava sertifikat o završnoj kontroli u kome se navode sprovedena ispitivanja i provere.

Imenovano telo mora da popuni odgovarajuće stranice u knjizi održavanja navedenoj u tački 6.2 Priloga 1 ovog pravilnika.

Ako imenovano telo odbije da izda sertifikat o završnoj kontroli, ono mora navesti razloge za odbijanje i preporučiti načine na koje se usaglašenost može postići. Kada instalater lifta ponovo podnese prijavu za završnu kontrolu, podnosi je istom Imenovanom telu.

Prilog 7

OBEZBEĐIVANJE KVALITETA BEZBEDNOSNIH KOMPONENTI

1. Obezbeđivanje kvaliteta bezbednosnih komponenti je postupak ocenjivanja usaglašenosti kojim proizvođač bezbednosne komponente koji zadovoljava uslove iz tačke 2. ovog priloga obezbeđuje i izjavljuje da je bezbednosna komponenta u skladu sa tipom koji je naveden u sertifikatu o pregledu tipa i da zadovoljava zahteve iz ovog pravilnika koji se odnose na tu komponentu i obezbeđuje i izjavljuje da bezbednosna komponenta omogućava da lift u koji je pravilno ugrađena zadovoljava zahteve iz ovog pravilnika.

Proizvođač bezbednosne komponente ili njegov zastupnik mora da stavi znak usaglašenosti na svaku bezbednosnu komponentu i sačini deklaraciju o usaglašenosti. Uz znak usaglašenosti stavlja se identifikacioni broj Imenovanog tela, odnosno njegov jedinstveni registarski broj iz odgovarajućeg registra koji se vodi u skladu sa posebnim propisom, odgovornog za sprovođenje postupka ocenjivanja usaglašenosti iz ovog priloga.

2. Proizvođač mora da primeni odobren sistem obezbeđivanja kvaliteta za završnu kontrolu bezbednosne komponente i ispitivanja iz tačke 3. ovog priloga. Odobreni sistem obezbeđivanja kvaliteta je predmet provere - kontrole iz tačke 4. ovog priloga.

3. Sistem obezbeđivanja kvaliteta

3.1. Proizvođač bezbednosne komponente mora da preda prijavu za ocenjivanje usaglašenosti svog sistema obezbeđivanja kvaliteta bezbednosnih komponenti imenovanom telu po svom izboru.

Prijava iz stava 1. ove tačke sadrži:

- sve bitne informacije za predviđenu bezbednosnu komponentu;
- dokumentaciju o sistemu obezbeđivanja kvaliteta;
- tehničku dokumentaciju odobrenih bezbednosnih komponenti i primerak sertifikata o pregledu tipa.

3.2. U okviru sistema obezbeđivanja kvaliteta, svaka bezbednosna komponenta mora da bude pregledana i na odgovarajući način ispitana u skladu sa odgovarajućim srpskim standardima iz člana 8. ovog pravilnika ili se moraju sprovesti odgovarajuća ispitivanja kako bi se obezbedila usaglašenost sa odgovarajućim bitnim zahtevima iz ovog pravilnika.

Svi elementi, zahtevi i tehničke specifikacije usvojene od strane proizvođača bezbednosnih komponenti moraju da budu dokumentovani na sistematičan i uredan način u obliku pisanih mera, postupaka i uputstava. Ova dokumentacija sistema obezbeđivanja kvaliteta mora da obezbedi opšte razumevanje programa kvaliteta, planova, uputstava i zapisa o njemu.

Dokumentacija iz stava 2. ove tačke, mora da sadrži odgovarajući opis:

- (1) ciljeva kvaliteta;
- (2) organizacione strukture, odgovornosti i ovlašćenja za rukovodstvo u pogledu kvaliteta bezbednosne komponente;
- (3) pregleda i ispitivanja koji će biti sprovedeni posle proizvodnje;
- (4) načina provere efikasnog funkcionisanja sistema obezbeđivanja kvaliteta;
- (5) zapisa o kvalitetu, kao što su izveštaji o kontrolisanju i podaci o ispitivanju, podaci o etaloniranju, izveštaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.

3.3. Imenovano telo mora da oceni usaglašenost sistema obezbeđivanja kvaliteta da bi utvrdilo da li taj sistem ispunjava zahteve iz tačke 3.2. ovog priloga.

Ako su zahtevi iz tačke 3.2. ovog priloga usaglašeni sa odgovarajućim srpskim standardom, pretpostavlja se da je i sistem obezbeđivanja kvaliteta usaglašen sa tim zahtevima.

Imenovano telo, odnosno odgovarajući tim iz tog tela za ocenu ispunjenosti zahteva iz tačke 3.2 ovog priloga, mora da ima najmanje jednog člana sa iskustvom u ocenjivanju predmetne tehnologije lifta. Postupak ocenjivanja usaglašenosti mora da uključi posetu prostorijama proizvođača bezbednosne komponente.

Posle sprovedene ocene usaglašenosti iz ove tačke 3.3. Imenovano telo donosi odgovarajuću odluku, koja mora da bude obrazložena i dostavlja je proizvođaču. Uz odluku se dostavljaju zaključci o izvršenoj proveru - kontroli i obrazloženje odluke.

3.4. Proizvođač bezbednosne komponente, sačinjava pismenu izjavu kojom se obavezuje da će ispunjavati obaveze koje proističu iz sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Proizvođač bezbednosne komponente mora da obezbedi održavanje sistema obezbeđenja kvaliteta na odgovarajući i efikasan način.

Proizvođač bezbednosne komponente ili njegov zastupnik mora da obaveštava Imenovano telo koje je odobrilo sistem obezbeđivanja kvaliteta o svakoj nameri da izvrši neku izmenu sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Imenovano telo mora da proceni predložene izmene i odluči da li izmenjeni sistem obezbeđivanja kvaliteta i dalje ispunjava uslove iz tačke 3.2. ovog priloga ili je neophodno ponovno ocenjivanje.

Posle procene predloženih izmena iz stava 4. ove tačke, Imenovano telo donosi odgovarajuću odluku, koja mora da bude obrazložena i dostavlja je proizvođaču. Uz odluku se dostavljaju zaključci o proveru - kontroli.

4. Provera - kontrola za koju je odgovorno Imenovano telo

4.1. Cilj provere - kontrole je da se Imenovano telo uveri da proizvođač bezbednosne komponente uredno ispunjava obaveze koje proističu iz odobrenog sistema obezbeđivanja kvaliteta.

4.2. Proizvođač bezbednosne komponente mora, radi provere - kontrole, da dozvoli Imenovanom telu pristup mestima za kontrolu, za ispitivanje i za skladištenje bezbednosnih komponenti, kao i da mu obezbedi sve potrebne informacije, a naročito da mu omogući pristup:

- dokumentaciji sistema obezbeđivanja kvaliteta;

- tehničkoj dokumentaciji;

- zapisima o kvalitetu, kao što su izveštaji i podaci o ispitivanju, podaci o etaloniranju, izveštaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.

4.3. Imenovano telo mora da periodično vrši provere - kontrole odobrenog sistema obezbeđivanja kvaliteta kako bi se osiguralo da proizvođač bezbednosnih komponenti održava i primenjuje sistem obezbeđivanja kvaliteta i o tome sačinjava izveštaj. Izveštaj o proveru - kontroli se dostavlja proizvođaču bezbednosne komponente.

4.4. Osim provere - kontrole iz tačke 4.3. ovog priloga, Imenovano telo može da vrši nenajavljene posete proizvođaču bezbednosne komponente.

Za vreme poseta iz stava 1. ove tačke, Imenovano telo može da, ako je potrebno, sprovede ispitivanja ili da obezbedi da se ispitivanja sprovedu u cilju provere pravilnog funkcionisanja sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Imenovano telo sačinjava izveštaj o nenajavljenoj poseti i dostavlja ga proizvođaču bezbednosne komponente, kao i izveštaj o ispitivanju, ako je ono sprovedeno.

5. Proizvođač bezbednosne komponente mora, u periodu od deset godina posle proizvedene poslednje bezbednosne komponente, da stavi na raspolaganje nadležnom organu:

- dokumentaciju iz tačke 3.1. stav 2. alineja treća ovog priloga;
- dokumentaciju o izmenama sistema obezbeđivanja kvaliteta iz tačke 3.4. stav 3. ovog priloga;
- odluke i izveštaje Imenovanog tela iz tač. 3.3, 3.4, 4.3. i 4.4. ovog priloga.

6. Imenovano telo koje je odobrilo sistem obezbeđivanja kvaliteta ili povuklo odobreni sistem obezbeđivanja kvaliteta dostavlja drugim Imenovanim telima sve bitne informacije o tome.

Prilog 8

POTPUNO OBEZBEĐIVANJE KVALITETA BEZBEDNOSNIH KOMPONENTI

1. Potpuno obezbeđivanje kvaliteta bezbednosnih komponenti je postupak ocenjivanja usaglašenosti kojim proizvođač bezbednosne komponente, koji zadovoljava uslove iz tačke 2. ovog priloga, obezbeđuje i izjavljuje da bezbednosna komponenta zadovoljava zahteve iz ovog pravilnika koji se odnose na tu komponentu, kao i da bezbednosna komponenta koja je pravilno ugrađena u lift omogućava da lift zadovolji zahteve iz ovog pravilnika.

Proizvođač ili njegov zastupnik mora da stavi znak usaglašenosti na svaku bezbednosnu komponentu i da sačini deklaraciju o usaglašenosti. Uz znak usaglašenosti stavlja se identifikacioni broj Imenovanog tela odgovornog za postupak ocenjivanja usaglašenosti iz ovog priloga, odnosno njegov jedinstveni registarski broj iz odgovarajućeg registra koji se vodi u skladu sa posebnim propisom.

2. Proizvođač bezbednosne komponente mora da primeni odobren sistem obezbeđivanja kvaliteta za projekat, proizvodnju i završnu kontrolu bezbednosne komponente i ispitivanja iz tačke 3. ovog priloga. Odobreni sistem obezbeđivanja kvaliteta je predmet provere - kontrole iz tačke 4. ovog priloga.

3. Sistem obezbeđivanja kvaliteta

3.1. Proizvođač bezbednosne komponente mora da podnese prijavu za ocenjivanje svog sistema obezbeđivanja kvaliteta Imenovanom telu po svom izboru.

Prijava iz stava 1. ove tačke sadrži:

- sve bitne informacije o bezbednosnoj komponenti;
- dokumentaciju o sistemu obezbeđivanja kvaliteta.

3.2. Sistem obezbeđivanja kvaliteta mora da obezbedi usaglašenost bezbednosne komponente sa zahtevima iz ovog pravilnika koji se odnose na tu komponentu i omogućiti da lift u koji je ta komponenta pravilno ugrađena zadovolji zahteve iz ovog pravilnika.

Svi elementi, zahtevi i tehničke specifikacije usvojene od strane proizvođača bezbednosne komponente moraju da budu dokumentovani na sistematičan i uredan način u obliku pisanih mera, procedura i uputstava.

Dokumentacija u vezi sa sistemom obezbeđivanja kvaliteta mora da obezbedi opšte razumevanje politike kvaliteta i procedura kao što su programi kvaliteta, planovi, uputstva i zapisi.

Dokumentacija iz stava 3. ove tačke mora naročito, da sadrži odgovarajući opis:

- ciljeva kvaliteta i organizacione strukture, odgovornosti i ovlašćenja za rukovodstvo u pogledu projektovanja i kvaliteta bezbednosne komponente;
- tehničkih projektnih specifikacija, uključujući srpske standarde iz člana 9. ovog pravilnika koji će biti primenjeni, a ako ti standardi neće biti u potpunosti primenjeni, sredstva koja će biti korišćena da se obezbedi da bitni osnovni zahtevi iz ovog pravilnika, koji se odnose na tu komponentu budu ispunjeni;
- tehnike upravljanja i verifikacije projekta, procesa i sistematskih akcija koje će se koristiti prilikom projektovanja bezbednosne komponente;
- odgovarajućih tehnika proizvodnje, kontrole kvaliteta i obezbeđivanja kvaliteta, procesa i sistematske akcije koji će se koristiti;
- pregleda i ispitivanja koji će biti sprovedeni pre, za vreme i posle proizvodnje, kao i učestalost kojom će se sprovođiti;
- zapisa o kvalitetu, kao što su izveštaji o kontrolisanju i podaci o ispitivanju, podaci o etaloniranju, izveštaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd;
- sredstava za praćenje ostvarenja zahtevanog kvaliteta projektovanja proizvoda i efikasnog funkcionisanja sistema obezbeđivanja kvaliteta.

3.3. Imenovano telo mora da oceni sistem obezbeđivanja kvaliteta da bi utvrdilo da li taj sistem ispunjava uslove iz člana 3.2 ovog priloga.

Ako su zahtevi iz tačke 3.2 ovog priloga usaglašeni sa odgovarajućim srpskim standardima, pretpostavlja se da je i sistem obezbeđivanja kvaliteta usaglašen sa tim zahtevima.

Imenovano telo, odnosno odgovarajući tim iz tog tela za proveru - kontrolu mora da ima najmanje jednog člana sa iskustvom u ocenjivanju predmetne tehnologije lifta. Postupak ocenjivanja usaglašenosti mora da uključi posetu prostorijama proizvođača bezbednosne komponente.

Posle sprovedenog ocenjivanja usaglašenosti iz ovog priloga, Imenovano telo donosi odgovarajuću odluku, koja mora da bude obrazložena i dostavlja je proizvođaču. Uz odluku se dostavljaju zaključci o izvršenoj proveru - kontroli i obrazloženje odluke.

3.4. Proizvođač bezbednosne komponente, sačinjava pismenu izjavu kojom se obavezuje da će ispunjavati obaveze koje proističu iz sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Proizvođač bezbednosne komponente mora da obezbedi održavanje sistema obezbeđenja kvaliteta na odgovarajući i efikasan način.

Proizvođač bezbednosne komponente ili njegov zastupnik mora da obaveštava Imenovano telo koje je odobrilo sistem obezbeđivanja kvaliteta o svakoj nameri da izvrši neku izmenu sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Imenovano telo mora da proceni predložene izmene i odluči da li izmenjeni sistem obezbeđivanja kvaliteta i dalje ispunjava uslove iz tačke 3.2. ovog priloga ili je neophodno ponovno ocenjivanje.

Posle procene iz stava 4. ove tačke, Imenovano telo donosi odgovarajuću odluku, koja mora da bude obrazložena, i dostavlja je proizvođaču. Uz odluku se dostavljaju zaključci o proveru - kontroli.

4. Provera - kontrola za koju je odgovorno Imenovano telo.

4.1. Cilj provere - kontrole je da se Imenovano telo uveri da proizvođač bezbednosne komponente uredno ispunjava obaveze koje proističu iz odobrenog sistema obezbeđivanja kvaliteta.

4.2. Proizvođač bezbednosne komponente mora, radi provere - kontrole, da dozvoli Imenovanom telu pristup mestima za kontrolu, za ispitivanje i za skladištenje bezbednosnih komponenti, kao i da mu obezbedi sve potrebne informacije, a naročito da mu omogući pristup:

- dokumentaciji sistema obezbeđivanja kvaliteta;

- zapisima o kvalitetu predviđenim u delu sistema kvaliteta koji se odnosi na projektovanje, kao što su rezultati analiza, proračuni, ispitivanja, itd;

- zapisima o kvalitetu predviđenim u delu sistema obezbeđivanja kvaliteta koji se odnosi na proizvodnju, kao što su izveštaji o kontrolisanju i podaci o ispitivanju, podaci o etaloniranju, izveštaji o kvalifikacijama uključenog osoblja itd.

4.3. Imenovano telo mora da periodično vrši provere - kontrole kako bi se uverilo da proizvođač bezbednosne komponente primenjuje i održava sistem obezbeđivanja kvaliteta i o tome sačinjava izveštaj. Izveštaj o proveru - kontroli se dostavlja proizvođaču bezbednosne komponente.

4.4. Osim provera - kontrola iz tačke 4.3 ovog priloga, Imenovano telo može da vrši nenajavljene posete proizvođaču bezbednosne komponente.

Za vreme poseta iz stava 1. ove tačke, Imenovano telo može da, ako je potrebno, sprovede ispitivanja ili da obezbedi da se ispitivanja sprovedu u cilju provere pravilnog funkcionisanja sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Imenovano telo sačinjava izveštaj o nenajavljenoj poseti i dostavlja ga proizvođaču bezbednosne komponente, kao i izveštaj o ispitivanju, ako je ono sprovedeno.

5. Proizvođač bezbednosne komponente mora, u periodu od deset godina posle izrade poslednje bezbednosne komponente, da stavi na raspolaganje nadležnom organu:

- dokumentaciju iz tačke 3.1 stav 2. alineja 2) ovog priloga;

- dokumentaciju o izmenama sistema obezbeđivanja kvaliteta iz tačke 3.4 stav 3. ovog priloga;

- odluke i izveštaje Imenovanog tela iz tač. 3.3, 3.4, 4.3 i 4.4 ovog priloga.

Ako ni proizvođač bezbednosne komponente ni njegov zastupnik nisu registrovani na teritoriji Republike Srbije, obavezu da tehničku dokumentaciju stavi na raspolaganje nadležnom organu preuzima lice koje stavlja bezbednosnu komponentu na tržište Republike Srbije.

6. Imenovano telo koje je odobrilo sistem obezbeđivanja kvaliteta ili povuklo odobreni sistem obezbeđivanja kvaliteta dostavlja drugim Imenovanim telima sve bitne informacije o tome.

Prilog 9

POJEDINAČNA VERIFIKACIJA LIFTA

1. Pojedinačna verifikacija lifta je postupak ocenjivanja usaglašenosti kojim instalater lifta obezbeđuje i izjavljuje da je lift koji se stavlja na tržište i za koji je sačinjena i izdata isprava o usaglašenosti iz tačke 4. ovog priloga usaglašen sa zahtevima iz ovog pravilnika. Instalater lifta stavlja znak usaglašenosti u kabinu lifta i sačinjava deklaraciju o usaglašenosti.

2. Instalater lifta podnosi prijavu za pojedinačnu verifikaciju lifta Imenovanom telu po svom izboru.

Prijava iz stava 1. ove tačke sadrži:

- poslovno ime, odnosno ime ili naziv, kao i adresu sedišta instalatera lifta, kao i adresu - lokaciju zgrade ili objekta gde je lift instaliran.

Uz prijavu iz stava 1. ove tačke se dostavlja:

- pismena izjava da ista prijava nije podneta drugom Imenovanom telu;
- tehnička dokumentacija.

3. Cilj dostavljanja tehničke dokumentacije je da se omogući analiza usaglašenosti lifta sa zahtevima iz ovog pravilnika i razumevanje projekta, instaliranja i funkcionisanja lifta.

Tehnička dokumentacija mora da sadrži:

- opšti opis lifta;
- projektne i proizvodne crteže i sheme;
- bitne zahteve i primenjena rešenja za njihovo ispunjenje (npr. srpski standardi iz člana 8. ovog pravilnika);
- rezultate svih ispitivanja ili proračuna koje je vršio ili podugovorio instalater lifta;
- primerak uputstva za upotrebu lifta;
- primerak sertifikata o pregledu tipa za korišćene bezbednosne komponente.

4. Imenovano telo mora da ispita tehničku dokumentaciju i lift i sprovede odgovarajuće ispitivanje kako je navedeno u odgovarajućem srpskom standardu iz člana 8. ovog pravilnika

ili drugo ekvivalentno ispitivanje, radi potvrđivanja usaglašenosti lifta sa odgovarajućim bitnim zahtevima iz ovog pravilnika.

Ako lift zadovoljava zahteve iz ovog pravilnika, Imenovano telo stavlja ili obezbeđuje da se stavi identifikacioni broj, odnosno njegov jedinstveni registarski broj iz odgovarajućeg registra koji se vodi u skladu sa posebnim propisom i sačinjava sertifikat o usaglašenosti u kome se navode sprovedena ispitivanja.

Imenovano telo mora da ispuni odgovarajuće stranice u knjizi održavanja iz tačke 6.2 Priloga 1 ovog pravilnika.

Ako Imenovano telo odbije da izda sertifikat o usaglašenosti mora navesti razloge za odbijanje i preporučiti načine na koje se usaglašenost može postići. Kada instalater lifta ponovo podnese prijavu za pojedinačnu verifikaciju tu prijavu podnosi istom Imenovanom telu.

5. Instalater lifta čuva tehničku dokumentaciju i sertifikat o usaglašenosti u periodu od deset godina od datuma stavljanja lifta na tržište.

Prilog 10

USAGLAŠENOST SA TIPOM NA OSNOVU INTERNE KONTROLE PROIZVODNJE I NADGLEĐANOG ISPITIVANJA BEZBEDNOSNIH KOMPONENTI U NASUMIČNIM INTERVALIMA

1. Usaglašenost sa tipom je postupak ocenjivanja usaglašenosti kojim proizvođač bezbednosne komponente ili njegov zastupnik obezbeđuje i izjavljuje da je bezbednosna komponenta usaglašena sa tipom opisanim u sertifikatu o pregledu tipa i da ispunjava zahteve iz ovog pravilnika koji se odnose na tu komponentu, kao i da omogućava da lift u koji je pravilno ugrađena zadovoljava bitne zahteve za zaštitu zdravlja i bezbednosti iz ovog pravilnika.

Proizvođač bezbednosne komponente ili njegov zastupnik stavlja znak usaglašenosti na svaku bezbednosnu komponentu i sačinjava deklaraciju o usaglašenosti.

2. Proizvođač bezbednosne komponente preduzima sve neophodne mere da osigura da proizvodni proces obezbedi usaglašenost proizvedene bezbednosne komponente sa tipom opisanim u sertifikatu o ispitivanju tipa i sa zahtevima iz ovog pravilnika koji se odnose na tu komponentu.

3. Proizvođač bezbednosne komponente ili njegov zastupnik čuva primerak deklaracije o usaglašenosti u periodu od deset godina posle proizvedene poslednje bezbednosne komponente.

Ako ni proizvođač bezbednosne komponente ni njegov zastupnik nisu registrovani na teritoriji Republike Srbije, obavezu da tehničku dokumentaciju stavi na raspolaganje nadležnom organu preuzima lice koje stavlja bezbednosnu komponentu na tržište Republike Srbije.

4. Imenovano telo, izabrano od strane proizvođača bezbednosne komponente, mora da sprovede ili da obezbedi da se vrše provere bezbednosnih komponenti u nasumičnim intervalima. Odgovarajući uzorak gotovih bezbednosnih komponenti, uzetih na licu mesta od strane Imenovanog tela, mora biti pregledan i moraju se obaviti odgovarajuća ispitivanja

kako je to navedeno u odgovarajućem srpskom standardu iz člana 8. ovog pravilnika ili se moraju obaviti druga ekvivalentna ispitivanja radi provere usaglašenosti proizvodnje sa odgovarajućim zahtevima iz ovog pravilnika. Ako se tokom provera utvrdi da jedna ili više bezbednosnih komponenti nisu usaglašene, Imenovano telo mora da preduzme odgovarajuće mere.

Prilikom provere bezbednosnih komponenti, proveravaju se karakteristike koje se definišu međusobnim sporazumom svih Imenovanih tela koja sprovode postupak ocenjivanja usaglašenosti iz ovog priloga, pri čemu se uzimaju u obzir osnovne karakteristike bezbednosnih komponenti navedenih u Prilogu 4 ovog pravilnika.

Proizvođač bezbednosne komponente stavlja na tu komponentu, u toku procesa proizvodnje, identifikacioni broj Imenovanog tela, odnosno njegov jedinstveni registarski broj iz odgovarajućeg registra koji se vodi u skladu sa posebnim propisom, samostalno ili na osnovu uputstva tog tela, ali uvek pod odgovornošću tog tela tokom procesa proizvodnje.

Prilog 11

OBEZBEĐIVANJE KVALITETA ZA LIFTOVE

1. Obezbeđivanje kvaliteta za liftove je postupak ocenjivanja usaglašenosti u kome instalater lifta, koji zadovoljava zahteve iz tačke 2. ovog priloga, obezbeđuje i izjavljuje da je instalirani lift u skladu sa tipom koji je opisan u sertifikatu o ispitivanju tipa i da zadovoljava zahteve iz ovog pravilnika koji se odnose na taj lift.

Instalater lifta stavlja znak usaglašenosti na svaki lift i sačinjava deklaraciju o usaglašenosti. Uz znak usaglašenosti stavlja se identifikacioni broj Imenovanog tela, odgovornog za proveru - kontrolu iz tačke 4. ovog priloga, odnosno njegov jedinstveni registarski broj iz odgovarajućeg registra koji se vodi u skladu sa posebnim propisom.

2. Instalater lifta mora da primeni odobren sistem obezbeđivanja kvaliteta za završnu kontrolu lifta i ispitivanja iz tačke 3. ovog priloga. Odobreni sistem obezbeđivanja kvaliteta je predmet provere - kontrole iz tačke 4. ovog priloga.

3. Sistem obezbeđivanja kvaliteta

3.1. Instalater lifta mora da preda prijavu za ocenjivanje svog sistema obezbeđivanja kvaliteta lifta Imenovanom telu po svom izboru.

Prijava iz stava 1. ove tačke sadrži sve bitne informacije za predviđene liftove.

Uz prijavu iz stava 1. ove tačke dostavlja se:

- dokumentacija o sistemu obezbeđivanja kvaliteta;
- tehnička dokumentacija odobrenih liftova i primerak sertifikata o pregledu tipa.

3.2. U okviru sistema obezbeđivanja kvaliteta, svaki lift mora da bude ispitan u skladu sa odgovarajućim srpskim standardima iz člana 8. ovog pravilnika ili se moraju sprovesti druga ekvivalentna ispitivanja kako bi se obezbedila usaglašenost sa odgovarajućim bitnim zahtevima iz ovog pravilnika.

Svi elementi, zahtevi i tehničke specifikacije usvojeni od strane instalatera lifta moraju da budu dokumentovani na sistematičan i uredan način u obliku pisanih mera, postupaka i

uputstava. Dokumentacija o sistemu obezbeđivanja kvaliteta mora da obezbedi opšte razumevanje programa kvaliteta, planova, uputstava i zapisa o kvalitetu.

Dokumentacija iz stava 2. ove tačke mora naročito da sadrži odgovarajući opis:

- (1) ciljeva kvaliteta;
- (2) organizacione strukture, odgovornosti i ovlašćenja rukovodstva u pogledu kvaliteta lifta;
- (3) pregleda i ispitivanja koji će biti sprovedeni pre stavljanja na tržište, uključujući, najmanje, ispitivanja iz tačke 4. podtačka (2) Priloga 6 ovog pravilnika;
- (4) načina provere efikasnog funkcionisanja sistema obezbeđivanja kvaliteta;
- (5) zapisa o kvalitetu, kao što su izveštaji o kontrolisanju i podaci o ispitivanju, podaci o etaloniranju, izveštaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.

3.3. Imenovano telo mora da oceni sistem obezbeđivanja kvaliteta da bi utvrdilo da li taj sistem ispunjava zahteve iz tačke 3.2. ovog priloga.

Ako su zahtevi iz tačke 3.2. ovog priloga usaglašeni sa odgovarajućim srpskim standardima, pretpostavlja se da je i sistem obezbeđivanja kvaliteta usaglašen sa tim zahtevima.

Imenovano telo, odnosno odgovarajući tim iz tog tela za proveru - kontrolu ispunjenosti zahteva iz tačke 3.2. ovog priloga mora da ima najmanje jednog člana sa iskustvom u ocenjivanju predmetne tehnologije lifta. Postupak ocenjivanja usaglašenosti mora da uključi i posetu prostorijama instalatera lifta, kao i posetu zgradi ili objektu (mestu) ugradnje lifta.

Posle izvršene provere - kontrole (sprovedenog ocenjivanja usaglašenosti) iz stava 3. ove tačke, Imenovano telo donosi odgovarajuću odluku o ocenjivanju usaglašenosti, koja mora da bude obrazložena i dostavlja je instalateru lifta. Uz odluku se dostavljaju zaključci o izvršenoj proveru - kontroli i obrazloženje odluke.

3.4. Instalater lifta sačinjava pismenu izjavu kojom se obavezuje da će ispunjavati obaveze koje proističu iz sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Instalater lifta mora da obezbedi održavanje sistema obezbeđenja kvaliteta na odgovarajući i efikasan način.

Instalater lifta mora da obaveštava Imenovano telo koje je odobrilo sistem obezbeđivanja kvaliteta o svakoj nameri da izvrši neku izmenu sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Imenovano telo mora da proceni predložene izmene i odluči da li izmenjeni sistem obezbeđivanja kvaliteta i dalje ispunjava zahteve iz tačke 3.2. ovog priloga ili je neophodno ponovno ocenjivanje.

Posle procene iz stava 4. ove tačke, Imenovano telo donosi odgovarajuću odluku o ocenjivanju, koja mora da bude obrazložena i dostavlja je instalateru lifta. Uz odluku se dostavljaju zaključci o proveru - kontroli.

4. Provera - kontrola za koju je odgovorno Imenovano telo

4.1. Cilj provere - kontrole je da se Imenovano telo uveri da instalater lifta uredno ispunjava obaveze koje proističu iz odobrenog sistema obezbeđivanja kvaliteta.

4.2. Instalater lifta mora da, radi provere - kontrole, dozvoli Imenovanom telu pristup mestima za kontrolu i ispitivanje, kao i da mu obezbedi sve potrebne informacije, a naročito da mu omogući pristup:

- dokumentaciji o sistemu obezbeđivanja kvaliteta;
- tehničkoj dokumentaciji;
- zapisima o kvalitetu, kao što su izveštaji o kontrolisanju i podaci o ispitivanju, podaci o etaloniranju, izveštaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.

4.3. Imenovano telo mora da periodično vrši provere - kontrole kako bi se uverilo da instalater lifta održava i primenjuje sistem obezbeđivanja kvaliteta i o tome sačinjava izveštaj. Izveštaj o proveru - kontroli se dostavlja instalateru lifta.

4.4. Osim provera - kontrola iz tačke 4.3. ovog priloga, Imenovano telo može da vrši nenajavljene posete mestima za instalaciju lifta.

Za vreme poseta iz stava 1. ove tačke Imenovano telo može da, ako je potrebno, sprovede ispitivanja ili da obezbedi da se ispitivanja sprovedu u cilju provere pravilnog funkcionisanja sistema obezbeđivanja kvaliteta, kao i pravilnog funkcionisanja lifta.

Imenovano telo sačinjava izveštaj o nenajavljenoj poseti i dostavlja ga instalateru lifta, kao i izveštaj o ispitivanju, ako je ono sprovedeno.

5. Instalater lifta mora, u periodu od deset godina posle izrade poslednjeg lifta, da stavi na raspolaganje nadležnom organu:

- dokumentaciju iz tačke 3.1 stav 3. ovog priloga;
- dokumentaciju o izmenama sistema obezbeđivanja kvaliteta iz tačke 3.4 stav 3. ovog priloga;
- odluke i izveštaje od Imenovanog tela iz tač. 3.3, 3.4, 4.3 i 4.4 ovog priloga.

6. Imenovano telo koje je odobrilo sistem obezbeđivanja kvaliteta ili povuklo odobreni sistem obezbeđivanja kvaliteta dostavlja drugim Imenovanim telima sve bitne informacije o tome.

Prilog 12

POTPUNO OBEZBEĐIVANJE KVALITETA ZA LIFTOVE

1. Potpuno obezbeđivanje kvaliteta je postupak ocenjivanja usaglašenosti kojim instalater lifta, koji ispunjava uslove iz tačke 2. ovog priloga, obezbeđuje i izjavljuje da lift zadovoljava zahteve iz ovog pravilnika koje se odnose na taj lift.

Instalater lifta stavlja znak usaglašenosti na svaki lift i sačinjava deklaraciju o usaglašenosti. Uz znak usaglašenosti stavlja se identifikacioni broj Imenovanog tela, odgovornog za sprovođenje ocenjivanja usaglašenosti iz ovog priloga, odnosno njegov jedinstveni registarski broj iz odgovarajućeg registra koji se vodi u skladu sa posebnim propisom.

2. Instalater lifta mora da primeni odobren sistem obezbeđivanja kvaliteta za projektovanje, proizvodnju, sklapanje, instaliranje i završnu kontrolu lifta i ispitivanje iz tačke 3. ovog priloga. Odobreni sistem obezbeđivanja kvaliteta je predmet provere - kontrole iz tačke 4. ovog priloga.

3. Sistem obezbeđivanja kvaliteta

3.1. Instalater lifta mora da podnese prijavu za ocenjivanje svog sistema obezbeđivanja kvaliteta imenovanom telu po svom izboru.

Prijava iz stava 1. ove tačke sadrži sve bitne informacije o liftovima, a posebno informacije koje doprinose razumevanju odnosa između konstrukcije i funkcionisanja lifta i omogućavaju ocenjivanje usaglašenosti sa zahtevima iz ovog pravilnika.

Uz prijavu iz stava 1. ove tačke, dostavlja se dokumentacija o sistemu obezbeđivanja kvaliteta.

3.2. Sistem obezbeđivanja kvaliteta mora da obezbedi usaglašenost lifta sa zahtevima iz ovog pravilnika koji se odnose na taj lift.

Svi elementi, zahtevi i tehničke specifikacije usvojeni od strane instalatera lifta moraju da budu dokumentovani na sistematičan i uredan način u obliku pisanih mera, procedura i uputstava. Dokumentacija u vezi sa sistemom obezbeđivanja kvaliteta mora da obezbedi opšte razumevanje procedura kao što su programi, planovi, uputstva i zapisi o kvalitetu.

Dokumentacija iz stava 2. ove tačke, mora, naročito, da sadrži odgovarajući opis:

- ciljeva kvaliteta i organizacione strukture, odgovornosti i ovlašćenja menadžmenta u pogledu projektovanja i kvaliteta liftova;

- tehničkih projektnih specifikacija, uključujući srpske standarde iz člana 8. ovog pravilnika koji će biti primenjeni, a ako ti standardi neće biti u potpunosti primenjeni, sredstva koja će biti korišćena da se obezbedi da zahtevi iz ovog pravilnika koji se odnose na liftove budu ispunjeni;

- tehnika upravljanja i verifikacije projekta, procesa i sistematskih akcija koje će se koristiti prilikom projektovanja liftova;

- pregleda i ispitivanja koji će biti sprovedeni pri prijemu materijala, komponenti i podsklopova;

- odgovarajućih tehnika sklapanja, ugradnje i kontrole kvaliteta, procesa i redovnih aktivnosti akcija koje će se koristiti;

- pregleda i ispitivanja koji će biti sprovedeni pre (kontrola uslova ugradnje, vozno okno, prostorija sa mašinskim komandama, itd.), za vreme i posle instalacije (uključujući, najmanje, ispitivanja iz tačke 4. stav 2. Priloga 6 ovog pravilnika;

- zapisa o kvalitetu, kao što su izveštaji o kontrolisanju i podaci o ispitivanju, podaci o etaloniranju, izveštaji o kvalifikacijama uključenog osoblja itd.;

- sredstava za praćenje ostvarenja zahtevanog kvaliteta projektovanja i instaliranja i efikasnog funkcionisanja sistema obezbeđivanja kvaliteta.

3.3. Kontrola projektovanja

Kada projekat nije u potpunosti usklađen sa srpskim standardima iz člana 8. ovog pravilnika, Imenovano telo mora da utvrdi da li je projekat u skladu sa odredbama ovog pravilnika i ako jeste, izda instalateru sertifikat o pregledu projekta, navodeći ograničenja validnosti sertifikata i dajući podatke potrebne za identifikaciju odobrenog projekta.

3.4. Ocenjivanje sistema obezbeđivanja kvaliteta

Imenovano telo mora da oceni sistem obezbeđivanja kvaliteta da bi utvrdilo da li taj sistem ispunjava zahteve iz tačke 3.2. ovog priloga.

Ako su zahtevi iz tačke 3.2. ovog priloga, usaglašeni sa odgovarajućim srpskim standardima, pretpostavlja se da je i sistem obezbeđivanja kvaliteta usaglašen sa tim zahtevima.

Imenovano telo, odnosno odgovarajući tim iz tog tela za proveru - kontrolu ispunjenosti zahteva iz tačke 3.2. ovog priloga mora da ima najmanje jednog člana sa iskustvom u proceni predmetne tehnologije lifta. Postupak ocenjivanja usaglašenosti mora da uključi i posetu prostorijama instalatera lifta, kao i posetu objektu odnosno mestu ugradnje lifta.

Posle izvršene provere - kontrole (sprovedenog ocenjivanja usaglašenosti) iz stava 3. ove tačke, Imenovano telo donosi odgovarajuću odluku o ocenjivanju usaglašenosti, koja mora da bude obrazložena i dostavlja je instalateru lifta. Uz odluku se dostavljaju zaključci o izvršenoj proveru - kontroli.

3.5. Instalater lifta sačinjava pismenu izjavu kojom se obavezuje da će ispunjavati obaveze koje proističu iz sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Instalater lifta mora da obezbedi održavanje sistema obezbeđenja kvaliteta na odgovarajući i efikasan način.

Instalater lifta mora da obaveštava Imenovano telo koje je odobrilo sistem obezbeđivanja kvaliteta o svakoj nameri da izvrši neku izmenu sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Imenovano telo mora da proceni predložene izmene i odluči da li izmenjeni sistem obezbeđivanja kvaliteta i dalje ispunjava zahteve iz tačke 3.2. ili je neophodno ponovno ocenjivanje.

Posle procene iz stava 8. ove tačke, Imenovano telo donosi odgovarajuću odluku, koja mora da bude obrazložena i dostavlja je instalateru lifta. Uz odluku se dostavljaju zaključci o proveru - kontroli.

4. Provera - kontrola za koju je odgovorno Imenovano telo

4.1 Cilj provere - kontrole je da se Imenovano telo uveri da instalater lifta uredno ispunjava obaveze koje proističu iz odobrenog sistema obezbeđivanja kvaliteta.

4.2 Instalater lifta mora da, radi provere - kontrole, dozvoli Imenovanom telu pristup mestima za projektovanje, proizvodnju, sklapanje, instaliranje pregledanje i skladištenje, kao i da mu obezbedi sve potrebne informacije, a naročito da mu omogući pristup:

- dokumentaciji sistema obezbeđivanja kvaliteta;

- zapisima o kvalitetu predviđenim u delu sistema obezbeđivanja kvaliteta koji se odnosi na projektovanje, kao što su rezultati analiza, proračuna, ispitivanja, itd.;

- zapisima o kvalitetu predviđenim u delu sistema obezbeđivanja kvaliteta koji se odnose na nabavku i ugradnju, kao što su izveštaji o kontrolisanju i podaci o ispitivanju, podaci o etaloniranju, izveštaji o kvalifikacijama uključenog osoblja itd.

4.3 Imenovano telo mora da periodično vrši provere - kontrole kako bi se uverilo da instalater lifta primenjuje i održava sistem obezbeđivanja kvaliteta i o tome sačinjava izveštaj. Izveštaj o proveru - kontroli se dostavlja instalateru lifta.

4.4 Osim provera - kontrola iz tačke 4.3. ovog priloga, Imenovano telo može da vrši nenajavljene posete instalateru lifta.

Za vreme poseta iz stava 1. ove tačke, Imenovano telo može da, ako je potrebno, sprovede ispitivanja ili da obezbedi da se ispitivanja sprovedu u cilju provere pravilnog funkcionisanja sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Imenovano telo sačinjava izveštaj o nenajavljenoj poseti i dostavlja ga instalateru lifta, kao i izveštaj o ispitivanju, ako je ono sprovedeno.

5. Instalater lifta mora, u periodu od deset godina posle izrade poslednjeg lifta, da stavi na raspolaganje nadležnom organu:

- dokumentaciju iz tačke 3.1 stav 3. ovog priloga;

- izmene iz tačke 3.5 stav 3. ovog priloga;

- odluke i izveštaje od Imenovanog tela iz tačke 3.3, 3.4, 3.5, 4.3 i 4.4 ovog priloga. Kada instalater lifta nije registrovan u Republici Srbiji obaveze iz stava 1. ove tačke preuzima Imenovano telo.

6. Imenovano telo koje je odobrilo sistem obezbeđivanja kvaliteta ili povuklo odobreni sistem obezbeđivanja kvaliteta dostavlja drugim Imenovanim telima sve bitne informacije o tome.

Prilog 13

OBEZBEĐIVANJE KVALITETA PROIZVODNJE

1. Obezbeđivanje kvaliteta proizvodnje je postupak ocenjivanja usaglašenosti kojim instalater lifta, koji ispunjava uslove iz tačke 2. ovog priloga obezbeđuje i izjavljuje da lift zadovoljava zahteve iz ovog pravilnika koji se odnose na taj lift.

Instalater lifta stavlja znak usaglašenosti na svaki lift i sačinjava deklaraciju o usaglašenosti. Uz znak usaglašenosti stavlja se identifikacioni broj Imenovanog tela, odgovornog za ocenjivanje usaglašenosti iz ovog priloga, odnosno njegov jedinstveni registarski broj iz odgovarajućeg registra koji se vodi u skladu sa posebnim propisom.

2. Instalater lifta mora da primeni odobreni sistem obezbeđivanja kvaliteta za proizvodnju, montažu, završnu kontrolu lifta i ispitivanja iz tačke 3. ovog priloga. Odobreni sistem obezbeđivanja kvaliteta je predmet provere - kontrole iz tačke 4. ovog priloga.

3. Sistem obezbeđivanja kvaliteta

3.1. Instalater lifta mora da podnese prijavu za ocenjivanje svog sistema obezbeđivanja kvaliteta imenovanom telu po svom izboru.

Prijava iz stava 1. ove tačke sadrži sve bitne informacije za liftove.

Uz prijavu iz stava 1. ove tačke dostavlja se:

- dokumentacija o sistemu obezbeđivanja kvaliteta;
- tehnička dokumentacija odobrenog tipa i primerak sertifikata o pregledu tipa.

3.2. Sistem obezbeđivanja kvaliteta mora da obezbedi usaglašenost lifta sa zahtevima iz ovog pravilnika koji se odnose na taj lift.

Svi elementi, zahtevi i tehničke specifikacije usvojeni od strane instalatera lifta moraju da budu dokumentovani na sistematičan i uredan način u obliku pisanih mera, postupaka i uputstava. Dokumentacija o sistemu obezbeđivanja kvaliteta mora da obezbedi opšte razumevanje programa, planova, uputstava za postizanje kvaliteta i zapisa o kvalitetu.

Dokumentacija iz stava 2. ove tačke, mora naročito, da sadrži odgovarajući opis:

- ciljeva kvaliteta i organizacione strukture, odgovornosti i ovlašćenja za rukovodstvo u pogledu kvaliteta liftova;
- tehnike proizvodnje, kontrole kvaliteta i obezbeđivanja kvaliteta, procese i sistematske akcije koji će se koristiti;
- pregleda i ispitivanja koji će biti sprovedeni pre, za vreme i posle instaliranja (uključujući najmanje ispitivanja iz tačke 4. stav 2) Priloga 6 ovog pravilnika;
- zapisa o kvalitetu, kao što su izveštaji o kontrolisanju i podaci o ispitivanju, podaci o etaloniranju, izveštaji o kvalifikacijama uključenog osoblja itd.;
- sredstava za praćenje ostvarenja zahtevanog kvaliteta lifta i efikasnog funkcionisanja sistema obezbeđivanja kvaliteta.

3.3. Imenovano telo mora da oceni sistem obezbeđivanja kvaliteta da bi utvrdilo da li taj sistem ispunjava zahteve iz tačke 3.2 ovog priloga.

Ako su zahtevi iz tačke 3.2 ovog priloga usaglašeni sa odgovarajućim srpskim standardima, pretpostavlja se da je i sistem obezbeđivanja kvaliteta usaglašen sa tim zahtevima.

Imenovano telo, odnosno odgovarajući tim iz tog tela za proveru - kontrolu ispunjenosti zahteva iz tačke 3.2 ovog priloga mora da ima najmanje jednog člana sa iskustvom u proceni predmetne tehnologije lifta. Postupak ocenjivanja usaglašenosti mora da uključi i posetu prostorijama instalatera lifta.

Posle izvršene provere - kontrole (sprovedenog ocenjivanja usaglašenosti) iz stava 3. ove tačke, imenovano telo donosi odgovarajuću odluku o ocenjivanju usaglašenosti, koja mora da bude obrazložena i dostavlja je instalateru lifta. Uz odluku se dostavljaju zaključci o izvršenoj proveri - kontroli.

3.4. Instalater lifta sačinjava pismenu izjavu kojom se obavezuje da će ispunjavati obaveze koje proističu iz sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Instalater lifta mora da obezbedi održavanje sistema obezbeđenja kvaliteta na odgovarajući i efikasan način.

Instalater lifta mora da obaveštava Imenovano telo koje je odobrilo sistem obezbeđivanja kvaliteta o svakoj nameri da izvrši neke izmene sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Imenovano telo mora da proceni predložene izmene i odluči da li izmenjeni sistem obezbeđivanja kvaliteta i dalje ispunjava uslove iz tačke 3.2 ovog priloga ili je neophodno ponovno ocenjivanje.

Posle procene iz stava 4. ove tačke, Imenovano telo donosi odgovarajuću odluku o ocenjivanju, koja mora da bude obrazložena i dostavlja je instalateru lifta. Uz odluku se dostavljaju zaključci o proveru - kontroli.

4. Provera - kontrola za koju je odgovorno Imenovano telo

4.1. Cilj provere - kontrole je da se Imenovano telo uveri da instalater lifta u potpunosti ispunjava obaveze koje proističu iz odobrenog sistema obezbeđivanja kvaliteta.

4.2 Instalater lifta mora da, radi provere - kontrole, dozvoli Imenovanom telu pristup mestima za proizvodnju, pregled, sklapanje, instaliranje, ispitivanje i skladištenje, kao i da mu obezbedi sve potrebne informacije, a naročito da mu omogući pristup:

- dokumentaciji o sistemu obezbeđivanja kvaliteta;
- zapisima o kvalitetu, kao što su izveštaji o kontrolisanju i podaci o ispitivanju, podaci o etaloniranju, izveštaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.

4.3. Imenovano telo mora da periodično vrši provere - kontrole kako bi se uverilo da instalater lifta primenjuje i održava sistem obezbeđivanja kvaliteta i o tome sačinjava izveštaj. Izveštaj o proveru - kontroli se dostavlja instalateru lifta.

4.4. Osim provera - kontrola iz tačke 4.3 ovog priloga Imenovano telo može da vrši nenajavljene posete instalateru.

Za vreme poseta iz stava 1. ove tačke, Imenovano telo može da, ako je potrebno, sprovede ispitivanja ili da obezbedi da se ispitivanja sprovedu u cilju provere pravilnog funkcionisanja sistema obezbeđivanja kvaliteta.

Imenovano telo sačinjava izveštaj o nenajavljenoj poseti i dostavlja ga instalateru lifta, kao i izveštaj o ispitivanju, ako je ono sprovedeno.

5. Instalater lifta mora, u periodu od deset godina posle izrade poslednjeg lifta, da stavi na raspolaganje nadležnom organu:

- dokumentaciju iz tačke 3.1 stav 3. ovog priloga;
- izmene iz tačke 3.4 stav 3. ovog priloga;
- odluke i izveštaje Imenovanog tela iz tačke 3.3, 3.4, 4.3 i 4.4 ovog priloga.

6. Imenovano telo koje je odobrilo sistem obezbeđivanja kvaliteta ili povuklo odobreni sistem obezbeđivanja kvaliteta dostavlja drugim Imenovanim telima sve bitne informacije o tome.

Prilog 14

ZAHTEVI KOJE MORA DA ISPUNI TELO ZA OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI DA BI BILO IMENOVANO ZA OCENJIVANJE USAGLAŠENOSTI

1. Telo za ocenjivanje usaglašenosti, njegov direktor, odnosno članovi izvršnog odbora direktora ili članovi upravnog odbora tog tela, kao i osoblje odgovorno za ocenjivanje usaglašenosti, proveru - kontrolu, odnosno pregled lifta i bezbednosnih komponenti (u daljem tekstu: osoblje) ne smeju da budu projektant, graditelj, dobavljač ili proizvođač bezbednosnih komponenti ili instalater liftova koji su predmet ocenjivanja usaglašenosti, odnosno provere - kontrole ili pregleda lifta, niti zastupnik bilo koje od ovih strana. Oni ne mogu da se uključe, bilo direktno ili kao ovlašćeni predstavnici, u projektovanje, izgradnju, marketing ili održavanje bezbednosnih komponenti ili instaliranje lifta. Ovo ne isključuje mogućnost razmene tehničkih informacija između proizvođača bezbednosnih komponenti ili instalatera lifta i nadležnih organa.

2. Telo za ocenjivanje usaglašenosti i njegovo osoblje treba da vrše ocenjivanje usaglašenosti sa najvišim stepenom profesionalnog integriteta i tehničke sposobnosti i ne smeju biti pod pritiskom niti izloženi podsticajima, posebno finansijskim, koji bi mogli da utiču na njihove odluke ili rezultate kontrole, posebno od strane lica ili grupe lica koja imaju interes u pogledu rezultata ocenjivanja usaglašenosti.

3. Telo za ocenjivanje usaglašenosti mora da ima na raspolaganju osoblje i objekte potrebne da ispravno obavlja tehničke i administrativne poslove u vezi sa ocenjivanjem usaglašenosti i mora da ima pristup opremi potrebnoj za određene postupke ocenjivanja usaglašenosti, odnosno pregleda lifta i bezbednosnih komponenti.

4. Osoblje odgovorno za ocenjivanje usaglašenosti, odnosno proveru - kontrolu ili pregled lifta, mora da ima:

- odgovarajuću tehničku i stručnu obuku;

- zadovoljavajuće poznavanje uslova za ispitivanja koje obavlja i odgovarajuće iskustvo u takvom ispitivanju;

- sposobnost da sastavlja uverenja, evidencije i izveštaje potrebne za potvrdu obavljenih ispitivanja.

5. Nepristrasnost osoblja koje sprovodi ocenjivanje usaglašenosti, odnosno proveru - kontrolu ili pregled lifta i bezbednosnih komponenti, mora da bude zagarantovana. Njihova naknada ne sme da zavisi od broja sprovedenih ispitivanja, odnosno provera - kontrola ili pregleda liftova i bezbednosnih komponenti ili njihovih rezultata.

6. Telo za ocenjivanje usaglašenosti mora da ima zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu.

7. Osoblje tela za ocenjivanje usaglašenosti dužno je da čuva kao poslovnu tajnu sve informacije koje dobije prilikom obavljanja poslova ocenjivanja usaglašenosti, odnosno provere - kontrole ili pregleda lifta u skladu sa svojim opštim aktom o poslovnoj tajni, ovim pravilnikom i drugim propisima.